

Årsredovisning 2017

Innehåll

Förvaltningsberättelse	2
Femårsöversikt	6
Förslag till vinstdisposition	7
Resultatanalys skadeförsäkring	9
Resultatanalys livförsäkring	10
Resultaträkning	11
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16
Noter	17
Underskrifter	51
Revisionsberättelse	52
Ordlista	55

Vill du bli kund eller komma i kontakt med Skandia?

- gå in på skandia.se eller ring:
Skandia kundservice 0771-55 55 00
- du kan också skriva till oss:
Skandia 106 55 Stockholm

Förvaltningsberättelse

Inledning

Styrelsen och verkställande direktören för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB), med organisationsnummer 502017-3083, avger härmed årsredovisning för 2017, bolagets 162:a verksamhetsår. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Organisation och verksamhet

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömse- sidigt (Skandia Liv) 516406-0948. Skandia Liv är moderbolag i Skandiakon- cernen (Skandia). Skandia AB har i sin tur ett antal dotterbolag, bland annat Skandiabanken AB (publ) (Skandiabanken) och Skandia Fonder AB, för vidare information se not 17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag. Skandia AB bedriver livförsäkringsverksamhet (fond- och depåförsäkring) inom privat- och tjänstepensionsområdet samt skadeförsäkringsverksamhet (privat sjuk- vårdsförsäkring och gruppörsäkring).

Väsentliga händelser under året

Skandia ser kontinuerligt över produktutbudet och har som ett resultat av det beslutat att inte längre erbjuda strukturerade produkter. Strukturerade produkter har varit en kompletterande produkt i Skandias erbjudande fram till och med september 2017. Skandia är inne i en förändringsprocess där Skandia tydligare riktar sitt erbjudande mot pension och långsiktigt sparande i enlig- het med koncernens strategi och har med anledning av detta valt att avveckla produktområdet. Kundernas befintliga innehav i strukturerade produkter påverkas inte av förändringen, däremot kommer köp av nya strukturerade produkter inte längre att vara möjligt.

Ekonomisk översikt

Svensk ekonomi har under 2017 haft en fortsatt god tillväxt och gynnsam börsutveckling vilket sammantaget har haft en positiv inverkan på kundernas placeringstillgångar. Även nyförsäljningen för fond- och depåförsäkring inom livförsäkringsrörelsen har ökat vid en jämförelse mot 2016. Dock har konkur- renternas ökade bearbetning av marknaden föranlett ett fortsatt utflöde.

Skadeförsäkringsrörelsen har under det gångna året fortsatt levererat ett positivt resultat. Resultatet drivs av en stabil och konkurrenskraftig privat- vårdprodukt i kombination med ett effektivt arbetssätt med vårdleverantörer.

Nedan kommenteras resultat- och balansräkning kortfattat. Kommentarererna är i huvudsak skrivna i avvikelseform och berör materiella förändringar.

Periodens totalresultat

Årets totalresultat efter skatt 2017 uppgick till 1 409 (1 774) MSEK.

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 83 (199) MSEK. Det försämrade tekniska resultatet beror främst på högre försäkringsersättningar till följd av ökade skadeutbetalningar samt ökade skaderegleringskostnader. Vidare har ingen överföring av kapitalavkastning från finansrörelsen till skade- försäkringsrörelsen gjorts till följd av rådande marknadsläge med negativa räntor.

Livförsäkringsrörelsen visade ett tekniskt resultat på 1 334 (1 154) MSEK. De fondvärdesbaserade intäkterna som redovisas som intäkter från investerings- avtal samt övriga tekniska intäkter har ökat till följd av den positiva utveck- lingen på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk. Resultatet, inom livförsäkringsrörelsen, förbättras också på grund av lägre skadeutbetalningar samt förändring i avsättning för oreglerade skador jämfört med föregående år.

Kapitalavkastning intäkter uppgick till 51 (559) MSEK. Förändringen beror huvudsakligen på att bolaget föregående år erhöll en utdelning om 491 MSEK från Skandiabanken vilket påverkade det icke-tekniska resultatet positivt. Vidare har bolaget erhållit koncernbidrag från dotterbolag om 231 (178) MSEK. Årets avkastningsskatt uppgick till -225 (-241) MSEK. Skatt på årets resultat uppgick till -52 (-60) MSEK.

Balansräkningen

Balansomslutningen per den 31 december 2017 uppgick till 172 335 (163 353) MSEK. Tillgångssidan utgörs till största del av Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk, som per helåret uppgick till 161 925 (152 977) MSEK. Den positiva utvecklingen av kundernas placeringstillgångar är kopplat till tillväxten på börserna. Samma utveckling ligger bakom ökningen av skuldsidans största post Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk som ökat till 161 951 (153 003) MSEK. De försäkringstekniska avsättningarna har minskat något och uppgick till 1 636 (1 652) MSEK vid årets slut.

Placeringstillgångar i koncernföretag och intresseföretag har ökat något

jämfört med föregående år och uppgick till 3 316 (3 189) MSEK. Ökningen förklaras av lämnade aktieägartillskott till Skandiabanken om 122 MSEK samt till Skandia Fonder om 6 MSEK som en följd av erhållna koncernbidrag.

Eget kapital har ökat med 9 MSEK och uppgick till 5 572 (5 563) MSEK. Ökningen förklaras av periodens totalresultat om 1 409 MSEK, vilket motverkas av lämnad utdelning till Skandia Liv om 1 400 MSEK.

Risker och riskhantering

Skandia ABs verksamhet är behäftad med ett brett spektrum av risker, där marknadsrisker och försäkringsrisker utgör de största riskerna. Skandia AB hanterar riskerna baserat på de interna och externa kraven. Riskhanteringen utgår från Skandia ABs riskstrategi genom vilken styrelsen sätter övergripande ramar för risktagandet. Riskstrategin ska överensstämma med Skandia ABs affärsstrategi och ses över när affärsstrategin uppdateras. Som en del i riskstrategin beslutar styrelsen om restriktioner som begränsar vilka risker och hur mycket risk Skandia AB får ta för att inte äventyra sina åtaganden gentemot försäkringstagarna. En mer ingående beskrivning av de risker Skandia AB är exponerad mot och hur riskerna hanteras återfinns i not 2.

Solvens 2

En grundläggande del i en solvensreglering är att försäkringbolag ska ha en kapitalbas som överstiger ett solvenskapitalkrav. Dagens solvensreglering, Solvens 2, baseras på ett riskbaserat synsätt där utgångspunkt tas i en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Solvensbalansräkningen ligger till grund för kapitalbasen och det riskbaserade solvenskapitalkravet. Det finns vissa värderingsskillnader mellan solvensbalansräkningen och balansräkningen enligt finansiell redovisning, där den främsta skillnaden är att nuvärdet av samtliga framtida vinster för ingående kontrakt tillgodoräknas från dag ett i bolaget solvensbalansräkning genom att framtida vinster reducerar bolagets försäkringstekniska avsättningar.

Solvenskapitalkravet fastställer hur mycket kapital Skandia AB behöver hålla för sina risker. Skandia AB beräknar solvenskapitalkrav enligt den så kallade standardformeln.

Solvenskvoten visar relationen mellan Skandia ABs kapitalbas och det legala

solvenskapitalkravet. Vid årsskiftet uppgick solvenskvoten till 157 procent.

Under 2017 publicerade Skandia AB för första gången en årlig solvens- och verksamhetsrapport. Syftet med rapporten är att ge information om solvens och verksamhet i enlighet med försäkringsrörelselagens krav på offentliggörande.

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell reservering ses över.

Försäkringsavtal och finansiella avtal

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns en möjlighet att tillämpa ”unbundling”. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Vad gäller Skandia ABs fondförsäkringar och depåförsäkringar är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separerat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB fond- och depåförsäkringsavtalen och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. För mer utförlig information om hanteringen av försäkringsavtal och finansiella avtal se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Skandia ABs medarbetare, rörlig ersättning och resultatandelsstiftelse

Under 2017 var medelantalet anställda i Skandia AB 5 (5) personer, varav tre personer är tillikaanställda i Skandia AB och i Skandia Liv. Andelen kvinnor uppgår till 50 procent (40) procent. Inom Skandia finns en resultatandelsstiftelse (Skandianen). För ytterligare detaljer kring ersättningar och förmåner se not 40 och 42. Med undantag för Skandianen är all ersättning till Skandia ABs medarbetare fast.

Nya redovisningsregler

Under 2017 har endast ett fåtal nya regler med inverkan på den finansiella rapporteringen trätt ikraft. Bland annat har förändringar införts i ÅRFL (Lag om årsredovisning i försäkringsföretag) som en följd av EUs direktiv om icke-finansiell information för stora företag och koncerner. En hållbarhetsrapport ska upprättas i förvaltningsberättelsen eller som en separat rapport. Hållbarhetsrapporten ska innehålla de upplysningar om hållbarhetsfrågor som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning och resultat och konsekvenserna av verksamheten, däribland upplysningar i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. För mer information om redovisningsprinciper se not 1.

Förväntad framtida utveckling

Försäkringsbranschen är under stor förändring och marknaden präglas nu i ännu större utsträckning än tidigare av en omvärld som utvecklas allt fortare. Utvecklingen på marknaden drivs huvudsakligen av två faktorer; digitalisering och ökad reglering. Digitaliseringen drivs både av förbättrade tekniska förutsättningar som möjliggjort utveckling av finansiella tjänster med förbättrad kundupplevelse samt förändrade kundbeteenden där kunderna ställer högre krav på kundupplevelse, tillgänglighet och service på kundens villkor. Konsekvenserna av den ökade regleringen inom försäkringsbranschen kommer att tydliggöras under de kommande åren och det är ännu oklart hur det kommer att påverka branschen i sin helhet. Sammantaget ställer utvecklingen på marknaden krav på branschen att kontinuerligt utveckla kundupplevelse, affärsmodell och erbjudande.

Nya regleringar ger nya förutsättningar

Under de senaste åren har flera nya regelverk trätt i kraft vilka påverkar stora delar av Skandias organisation, verksamhet och erbjudanden. Att införliva dessa nya regelverk på ett smidigt sätt i Skandias processer och rutiner är följaktligen mycket viktigt för att bibehålla en stark position och konkurrensförmåga. Det ställer i sin tur höga krav på kostnadseffektivitet och flexibilitet i den operativa verksamheten. Skandia följer utvecklingen av kommande nya regelverk och deltar aktivt via exempelvis branschorganisationer och i den allmänna debatten. Vi arbetar samtidigt löpande för att förbereda verksamheten inför en tyngre regelverksbörda för att även fortsatt kunna fokusera på kundnytta och värdeskapande.

Penningtvätt

Lagen om penningtvätt och finansiering av terrorism innebär att Skandia som finansinstitut behöver lära känna sina kunder bättre. Syftet är att motverka de kriminella krafter som vill utnyttja Skandia för brottslig verksamhet. Med anledning av implementeringen av EUs fjärde penningtvättsdirektiv under 2017 har Skandia förstärkt organisationen med ytterligare resurser i syfte att förebygga och motverka finansiell brottslighet som bedrägeri, penningtvätt och finansiering av terrorism.

PRIIPs-förordningen

Genom den så kallade PRIIPs-förordningen tillkommer krav på faktablad för så kallade försäkringsbaserade investeringsprodukter, vilket för Skandias räkning innebär att faktablad ska produceras för samtliga kapitalförsäkringar oavsett förvaltningsform. Förordningen trädde ikraft den 31 december 2017.

MIFID2 och IDD

MIFID2 och IDD är två europeiska direktiv som alla bolag inom finansbranschen i de 28 EU-länderna ska anpassa sin verksamhet till. Regelverken har fokus på investerarskydd och marknadsstruktur och innehåller regler om provisioner, transparens och information till kund. De nya bestämmelserna påverkar Skandia på flera sätt. Bland annat berörs hur Skandia tar fram produkter och följer upp distributionen, redovisar vilka kostnader och avgifter som tas ut samt hur Skandia hanterar olika former av rapportering.

Hållbarhetsrapportering

Från och med räkenskapsåret 2017 är det lag att svenska bolag över en viss storlek måste upprätta en hållbarhetsrapport. Lagen syftar till att göra information om hur företag arbetar med hållbarhetsfrågor mer transparent och jämförbar. Hållbarhet är sedan många år en väl integrerad del i Skandias strategi och verksamhet. Skandia arbetar kontinuerligt med att utveckla sina processer för hållbarhetsrapportering och de initiativ som genomförs på hållbarhetsområdet. Med hänvisning till 6 kap. ÅRFL upprättas ingen hållbarhetsrapport specifikt för Skandia AB utan motsvarande krav på upplysningar ingår som del av den hållbarhetsrapport som moderbolaget Skandia Liv upprättar för hela koncernen. Hållbarhetsrapporten är tillgänglig på www.skandia.se/liv. För mer information se not 1.

Dataskyddsförordningen

I takt med den digitala utvecklingen tillkommer krav på hantering av stora mängder data och personuppgifter. I syfte att bland annat stärka enskilda personers rättigheter kommer Dataskyddsförordningen att träda i kraft i maj 2018. Dataskyddsförordningen är en modernisering av dataskyddsdirektivet som antogs 1995 och som implementerats i svensk rätt genom personuppgiftslagen (PuL). Den syftar till att stärka och skapa mer enhetligt dataskydd för personer inom EU. Skandia kommer fram till dess analysera regelverkets påverkan och säkerställa att Skandia behandlar personuppgifter och informerar kunder enligt de krav som regelverket föreskriver. Vidare måste Skandia säkerställa förmåga att kunna leverera på de utökade rättigheter som kunden kommer ha, till exempel rätten till dataportabilitet (få personuppgifter överförda till annat bolag) och rätten att bli borttagen ur register samt säkerställa lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter. Skandia har under året arbetat intensivt med att förbereda organisationen för nya processer kring datahantering men även att återkommande bevaka och skydda verksamheten mot cyberhot och bedrägerier.

Ny beskattning av sjukvårdsförsäkring

Regeringen har lagt fram ett lagförslag om att införa förmånsbeskattning av sjukvårdsförsäkringar med ikraftträdande den 1 juli 2018. Införandet av förmånsbeskattning av sjukvårdsförsäkring skulle påverka Skandia ABs kunder negativt. Skandia AB deltar i debatten och ställer sig kritisk till förslaget.

IFRS 17

IASB har publicerat en ny standard som behandlar redovisning av försäkringsavtal, IFRS 17. Den kommer att ersätta IFRS 4 och träder i kraft den 1 januari 2021. Standarden är ännu inte antagen av EU. Standarden innebär en omfattande förändring av hur försäkringskontrakt redovisas och värderas, vilket bland annat innebär en förändrad presentation av balans- och resultaträkning och en förändrad värdering av de försäkringstekniska skulderna. De nya redovisningsreglerna kommer att ställa stora krav på en mer detaljerad information och

högre komplexitet i beräkningsmodeller, vilket innebär stora investeringar i bland annat IT-system för att kunna uppfylla de nya kraven. Finansinspektionen utreder nu hur implementeringen av IFRS 17 ska ske i Sverige. För mer information, se not 1 redovisningsprinciper.

Lagförslag om effektivare flytträtt

I augusti 2017 lämnade finansdepartementet ett förslag på lagändringar som syftar till att effektivisera möjligheterna att återköpa och flytta livförsäkringar. Finansdepartementets promemoria föreslår bland annat att flyttavgifter bara får baseras på företagets direkta kostnader och faktiska anskaffningskostnader och att anskaffningskostnader ska anses betalda efter 5 år. Bestämmelsen om avgifter kopplade till kvarstående anskaffningskostnader ska enligt förslaget även tillämpas på avtal som har tecknats före ikraftträdandet, men efter den 30 juni 2007 och inte förnyats efter ikraftträdandet. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. I Skandia skulle pensions- och kapitalförsäkring påverkas av lagförslaget. Ifall förslaget blir verklighet får det stora konsekvenser för Skandia i och med att rörligheten av kapital, såväl in- och utflöden, kommer att öka.

RESULTAT, MSEK	2017	2016	2015	2014	2013
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	986	972	1 182	1 110	1 039
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	114	109	114	123	128
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	-13	20	28	28	26
Intäkter från investeringsavtal	1 118	1 069	1 110	1 027	957
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-723	-583	-877	-911	-866
Försäkringsersättningar, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-71	-150	-133	-116	-99
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-4	-3	4	0	-1
Driftskostnader	-1 583	-1 563	-1 673	-1 599	-1 701
Övriga tekniska intäkter	1 593	1 482	1 747	1 797	1 661
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	1 417	1 353	1 502	1 459	1 144
Årets resultat	1 409	1 774	1 202	1 102	1 094
EKONOMISK STÄLLNING, MSEK					
Placeringsstillgångar ¹⁾	6 163	5 915	6 301	8 727	9 882
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	161 925	152 977	144 621	141 108	126 793
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	1 636	1 652	1 747	1 708	1 628
Konsolideringskapital ²⁾	18 658	19 183	19 317	22 249	23 202
- varav eget kapital	5 572	5 563	5 430	7 927	8 575
- varav övervärden i placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	11 019	11 582	11 461	11 751	11 224
- varav övervärden i koncern- och intresseföretag	753	776	1 224	1 361	2 190
- varav uppskjuten skattefordran	753	804	862	827	800
Kapitalbas ³⁾	14 667	15 959	7 526	10 029	10 673
- varav primärkapital	14 667	15 959	—	—	—
- varav tilläggskapital	—	—	—	—	—
Minikapitalkrav ⁴⁾	2 342	2 293	—	—	—
Solvenskapitalkrav ⁴⁾	9 368	9 174	—	—	—
Erforderlig solvensmarginal för moderbolaget	—	—	1 690	1 641	1 488
NYCKELTAL, PROCENT					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ⁵⁾	73	60	74	82	83
Driftskostnadsprocent ⁶⁾	18	22	22	21	23
Totalkostnadsprocent ⁷⁾	91	82	96	103	106
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ⁸⁾	0,9	0,9	0,9	1,0	1,2
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁹⁾	0,2	5,3	0,3	0,6	1,0
Totalavkastning ⁹⁾	0,4	5,8	0,5	0,7	0,6
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad skadeförsäkringsrörelsen ¹⁰⁾	86	98	207	236	265

¹⁾ Värderade till verkligt värde.

²⁾ Konsolideringskapital beräknat i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter.

³⁾ Kapitalbasen till och med år 2015 beräknat enligt Solvens 1. Från och med år 2016 och framåt beräknat enligt Solvens 2. Från och med år 2017 visas kapitalbasen efter eventuellt föreslagen men på stämman ännu ej beslutad utdelning.

⁴⁾ Från och med 2016 tillämpas Solvens 2 och därmed minimi- och solvenskapitalkrav. För 2015 och tidigare gäller Solvens 1 och därmed erforderlig solvensmarginal.

⁵⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁶⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning, exklusive övriga tekniska intäkter och kostnader.

⁷⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁸⁾ Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringsstillgångar, kassa och bank.

⁹⁾ Vid beräkning av direkt- och totalavkastning har de tillgångar där försäkringstagarna bär placeringsrisken inte medtagits, då avsikten med nyckeltalet är att redovisa resultatet av företagets egen kapitalförvaltning. Förändringen jämfört med 2016 beror på en mottagen utdelningsintäkt om 491 MSEK från Skandia-banken 2016.

¹⁰⁾ Skadeförsäkringsrörelsens del av konsolideringskapitalet i procent av skadeförsäkringsrörelsens premieinkomst för egen räkning.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) disponeras enligt följande:

Disposition av Skandia ABs fria egna kapital	SEK
Till årsstämman förfogande står:	
överkursfond	108 419 805
balanserade vinstmedel	2 993 051 994
årets resultat	1 408 948 440
	4 510 420 239
Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:	
till aktieägare utdelas 1,46 SEK per aktie	1 500 000 000
i ny räkning balanseras	3 010 420 239
	4 510 420 239
Om detta förslag godkännes kommer bolagets redovisade egna kapital att bestå av:	
Aktiekapital	1 030 762 688
Reservfond	31 146 037
Överkursfond	108 419 805
Balanserade vinstmedel	2 902 000 434
	4 072 328 964

Föreslagen utdelning utgör 33 procent av Skandia ABs fria egna kapital och uppgår till 1 500 000 000 SEK. Stämman föreslås fatta beslut att utdelningen ska verkställas genom en utbetalning om 1 500 000 000 SEK. Styrelsen be- myndigas att fastställa datum för utbetalningen.

Skandia ABs ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia AB kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandia ABs egna kapital som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Styrelsens bedömning är även att Skandia AB-koncernens fria egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

Vad beträffar Skandia ABs resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efter- följande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Styrelsen gör utifrån rörelsens omfattning och art bedömningen att 1 500 000 000 SEK för närvarande kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap 1§ Försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap 3§ Aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsen anser att detta belopp möjliggör för bolaget att upprätthålla en med hänsyn till rörelsens förhållande tillfred- ställande soliditet och likviditet på såväl kort som lång sikt. Styrelsen har vid denna bedömning utifrån interna beräkningar beaktat de risker som verksam- heten för närvarande ger upphov till, bolagets och Skandia AB-koncernens konsolideringsbehov liksom solvenskapitalets kvalitet och behovet av marginal till lagstadgat solvenskrav. Vid beräkning av kapitalbas för 2017 har avdrag gjorts för föreslagen men på stämman ännu ej beslutad utdelning, se vidare femårsöversikt.

Innehåll räkenskaper

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatanalys skadeförsäkring	9
Resultatanalys livförsäkring	10
Resultaträkning	11
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16

NOTER

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	17
2 Risker och riskhantering	24

Noter till resultaträkning

3 Premiëinkomst, skadeförsäkringsrörelsen	29
4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	29
5 Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), skadeförsäkringsrörelsen	29
6 Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen	29
7 Premiëinkomst (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen	29
8 Övriga tekniska intäkter, livförsäkringsrörelsen	29
9 Utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen	29
10 Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen	30
11 Kapitalavkastning, intäkter	30
12 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	31
13 Kapitalavkastning, kostnader	31
14 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	31
15 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	31
16 Skatt	32

Noter till balansräkning

17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	33
18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	34
19 Derivat	34
20 Tillgångar för villkorad återbäring	34
21 Fondförsäkringstillgångar	35
22 Fordringar avseende direkt försäkring	35
23 Övriga fordringar	35
24 Uppskjuten skatt, netto	35
25 Materiella tillgångar	36
26 Förutbetalda anskaffningskostnader	36
27 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	36
28 Obeskattade reserver	36
29 Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar	37
30 Avsättning för oreglerade skador	37
31 Villkorad återbäring	38
32 Fondförsäkringsåtaganden	38
33 Avsättning för skatt	38
34 Övriga avsättningar	38
35 Skulder avseende direkt försäkring	39
36 Övriga skulder	39
37 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	39
38 Poster utanför balansräkningen	39
39 Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden	40

Övriga upplysningar

40 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	43
41 Upplysningar närstående	47
42 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	48
43 Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring	49
44 Andelar i andra företag	49
45 Händelser efter balansdagen	49
46 Förslag till vinstdisposition	50

Resultatanalys skadeförsäkring

Skadeförsäkringsrörelse (per försäkringsgren)

MSEK	Totalt	Sjuk och olycksfall
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		
Premieintäkt	986	986
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen ¹⁾	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-723	-723
Driftskostnader	-180	-180
	83	83
Avvecklingsresultat		
	25	25
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)		
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	272	272
Oreglerade skador	1 015	1 015
	1 287	1 287
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar		
Oreglerade skador	—	—
	—	—

Specifikation till resultatanalys för skadeförsäkringsrörelse

MSEK	Totalt	Sjuk och olycksfall
Premieintäkt för egen räkning		
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	987	987
Förändring i ej intjänade premier och kvardröjande risker	-1	-1
	986	986
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)		
Utbetalda försäkringsersättningar ²⁾		
Före avgiven återförsäkring	-712	-712
Återförsäkrarens andel	—	—
Förändring i avsättning för oreglerade skador ³⁾		
Före avgiven återförsäkring	-11	-11
Återförsäkrarens andel	0	0
	-723	-723

¹⁾ Överföring av kapitalavkastning har inte skett till följd av rådande marknadsläge med negativa räntor.

²⁾ Inklusivt skadeporföljer och skadehanteringskostnader.

³⁾ Inklusivt förändring skadebehandlingsreserv.

Resultatanalys livförsäkring

Livförsäkringsrörelse (per försäkringsgren)	Tjänstepensionsförsäkring ¹⁾					Övrig livförsäkring				Mottagen livåterförsäkring
	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	
MSEK										
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat										
Premieinkomst (för egen räkning)	114	0	52	46	98	5	9	1	15	1
Intäkter från investeringsavtal	1 118	65	647	—	712	210	196	—	406	—
Övriga tekniska intäkter (för egen räkning)	1 593	49	1 041	—	1 090	243	260	—	503	—
Försäkringsersättningar (för egen räkning)	-71	0	-42	-22	-64	-4	-9	6	-7	—
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (för egen räkning)	-4	—	—	-4	-4	—	—	0	0	—
Driftskostnader	-1 403	-127	-689	-14	-830	-320	-252	0	-572	-1
Kapitalavkastning, kostnader	-13	-2	-4	0	-6	-6	-1	—	-7	—
	1 334	-15	1 005	6	996	128	203	7	338	0
Avvecklingsresultat	32	—	—	25	25	—	—	7	7	—
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)										
Oreglerade skador	313	—	—	290	290	—	—	23	23	—
Övriga försäkringstekniska avsättningar	36	—	—	36	36	—	—	0	0	—
	349	—	—	326	326	—	—	23	23	—
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)										
Villkorad återbäring	30 266	6 673	—	—	6 673	23 593	—	—	23 593	—
Fondförsäkringsåtaganden	131 685	—	107 755	—	107 755	—	23 930	—	23 930	—
	161 951	6 673	107 755	—	114 428	23 593	23 930	—	47 523	—
Specifikation till resultatanalys för livförsäkringsrörelse										
Försäkringsersättningar (för egen räkning)										
Utbetalda försäkringsersättningar	-98	0	-39	-44	-83	-3	-9	-3	-15	-1
Skaderegleringskostnader	-5	0	-3	0	-3	-1	-1	—	-2	—
Förändring i oreglerade skador	32	—	0	22	22	—	1	9	10	—
	-71	0	-42	-22	-64	-4	-9	6	-7	-1

¹⁾ Tjänstepensionsförsäkring i enlighet med Finansinspektionens definition.

²⁾ PBF avser premiebefrielseförsäkring.

Resultaträkning

MSEK	Not	2017 jan - dec	2016 jan - dec
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter			
Premieinkomst	3	987	976
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-1	-4
		986	972
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	—	20
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-712	-591
Återförsäkrarens andel		—	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-11	8
Återförsäkrarens andel		0	—
		-723	-583
Driftskostnader	6, 10	-180	-210
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		83	199
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieinkomst			
Premieinkomst	7	114	109
		114	109
Intäkter från investeringsavtal		1 118	1 069
Övriga tekniska intäkter	8	1 593	1 482
Försäkringsersättningar			
Utbetalda försäkringsersättningar	9	-103	-132
Förändring i Avsättning för oreglerade skador		32	-18
		-71	-150

MSEK	Not	2017 jan - dec	2016 jan - dec
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
Övriga försäkringstekniska avsättningar		-4	-3
		-4	-3
Driftskostnader	10	-1 403	-1 353
Kapitalavkastning, kostnader		-13	—
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		1 334	1 154
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		83	199
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 334	1 154
Kapitalavkastning intäkter	11, 15	51	559
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	12	—	0
Kapitalavkastning kostnader	13, 15	-4	-3
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	14, 15	-9	-2
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	—	-20
Övriga intäkter		—	10
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 455	1 897
Bokslutsdispositioner			
Koncernbidrag		231	178
Resultat före skatt		1 686	2 075
Avkastningsskatt	16	-225	-241
Skatt på årets resultat	16	-52	-60
ÅRETS RESULTAT		1 409	1 774

Rapport över totalresultat

MSEK	2017	2016
	jan - dec	jan - dec
ÅRETS RESULTAT, ENLIGT RESULTATRÄKNING	1 409	1 774
Övrigt totalresultat	—	—
Totalt övrigt totalresultat efter skatt	—	—
ÅRETS TOTALRESULTAT	1 409	1 774

Balansräkning

MSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	17	3 316	3 189
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar		0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	2 094	1 950
Derivat	19	0	0
		5 410	5 139
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk			
Tillgångar för villkorad återbäring	20	30 263	29 943
Fondförsäkringstillgångar	21	131 662	123 034
		161 925	152 977
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	30	—	0
		—	0
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	72	72
Fordringar avseende återförsäkring		—	0
Övriga fordringar	23	407	396
		479	468
Uppskjuten skattefordran	24	781	835
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	25	7	7
Kassa och bank		1 982	2 027
		1 989	2 034
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		10	10
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	1 368	1 598
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	373	292
		1 751	1 900
TOTALT TILLGÅNGAR		172 335	163 353

MSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		1 031	1 031
Reservfond		31	31
Överkursfond		108	108
Balanserade vinstmedel		2 993	2 619
Årets resultat		1 409	1 774
		5 572	5 563
Obeskattade reserver	28	2 091	2 091
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	29	272	271
Avsättning för oreglerade skador	30	1 328	1 349
Övriga försäkringstekniska avsättningar	29	36	32
		1 636	1 652
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk (före avgiven återförsäkring)			
Villkorad återbäring	31	30 266	29 950
Fondförsäkringsåtaganden	32	131 685	123 053
		161 951	153 003
Andra avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	42	239	232
Avsättning för skatt	33	3	3
Avsättning för uppskjuten skatt	24	4	6
Övriga avsättningar	34	33	28
		279	269

MSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	35	356	365
Derivat	19	0	0
Övriga skulder	36	422	376
		778	741
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37	28	34
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		172 335	163 353

Rapport över förändringar i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktie-kapital ¹⁾	Reserv-fond	Överkurs-fond	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	
2016					
Ingående balans 2016-01-01	1 031	31	108	4 260	5 430
Utdelning				-1 641	-1 641
Årets resultat				1 774	1 774
Årets totalresultat				1 774	1 774
Utgående balans 2016-12-31	1 031	31	108	4 393	5 563
2017					
Ingående balans 2017-01-01	1 031	31	108	4 393	5 563
Utdelning				-1 400	-1 400
Årets resultat				1 409	1 409
Årets totalresultat				1 409	1 409
Utgående balans 2017-12-31	1 031	31	108	4 402	5 572

¹⁾ 1 030 762 688 aktier à nominellt 1 SEK.

Kassaflödesanalys

MSEK	2017 jan-dec	2016 jan-dec
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt*	1 686	2 075
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ¹⁾	-44	-460
Avkastningsskatt	-225	-241
Betald skatt	0	-18
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	1 417	1 356
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto²⁾	-1	-10
Förändring av övriga placeringstillgångar som används i rörelsen, netto	-119	-19
Förändring avsättningar för andra risker och avsättningar	—	-116
Förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder	35	-2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 332	1 209
Investeringsverksamheten		
Förändring i dotterbolag/intressebolag ³⁾	-127	-8
Mottagen utdelning koncernföretag	2	491
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-125	483
Finansieringsverksamheten		
Likvidreglerade koncernbidrag från tidigare år	148	63
Betald utdelning	-1 400	-1 641
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 252	-1 578
ÅRETS KASSAFLÖDE	-45	114
Likvida medel vid årets början	2 027	1 909
Kursdifferens i likvida medel	—	4
Likvida medel vid årets slut	1 982	2 027
* varav inbetalda räntor	14	20
varav utbetalda räntor	-4	-3

Noter till kassaflödesanalysen MSEK	2017 jan-dec	2016 jan-dec
¹⁾ Återläggning nedskrivning intresseföretag	—	-2
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	230	238
Värdeförändringar placeringstillgångar	8	-1
Förändring av försäkringstekniska avsättningar exklusive sparande i liv- och fondförsäkring	-15	16
Ej realiserat valutakursresultat	-34	-40
Justering för utdelning från koncernföretag	-2	-491
Justering för koncernbidrag	-231	-178
Övrigt	0	-2
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	-44	-460
²⁾ Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	-4 656	-2 436
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär risken, netto	4 655	2 426
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar där försäkringstagaren bär risken, netto	-1	-10
³⁾ Kapitaltillskott till dotterbolag	-127	-8
Förändring i dotterbolag	-127	-8

Noter

Alla belopp i **MSEK** om ej annat anges.

1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Innehållsförteckning

1. Allmän information
2. Grund för årsredovisningens upprättande
3. Ändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation
4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
5. Utländsk valuta
6. Försäkringsavtal och finansiella avtal - klassificering och unbundling
7. Dotterbolag och intresseföretag
8. Fond- och depåförsäkringsavtal
9. Andra finansiella instrument
10. Nedskrivning av tillgångar
11. Materiella tillgångar
12. Eget kapital
13. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)
14. Andra avsättningar
15. Pensioner för egen personal
16. Obeskattade reserver
17. Skatt
18. Koncernbidrag och aktieägartillskott
19. Intäktsredovisning
20. Kapitalavkastning
21. Eventualförpliktelser
22. Kassaflödesanalys

1. Allmän information

Årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB) avser perioden 1 januari – 31 december 2017. Skandia AB har sitt säte och huvudkontor i Stockholm och organisationsnumret är 502017-3083.

Skandia AB grundades 1855 och var noterat på Stockholms fondbörs mellan 1863 och 2006. Skandia AB är sedan den 22 mars 2012 ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv) med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 28 mars 2018. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på årsstämman som skall hållas senast den 30 juni 2018.

2. Grund för årsredovisningens upprättande

Årsredovisningen för räkenskapsåret 2017 har upprättats i enlighet med Lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2015:12 samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. I enlighet med dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpar Skandia AB så kallad lagbegränsad IFRS, International Financial Reporting Standards.

Med lagbegränsad IFRS avses en tillämpning av de internationella redovisningsstandarder samt tillhörande tolkningsmeddelanden som antagits av EU kommissionen, med de avvikelser från tillämpningen som följer av FFFS 2015:12 och RFR 2. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för svensk lagstiftning och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Med hänvisning till 7 kap. ÅRFL upprättas ingen koncernredovisning för Skandia AB, utan endast en separat årsredovisning. Skandia AB är ett dotterbolag till Skandia Liv och ingår i den konsoliderade årsredovisningen som Skandia Liv utger. Årsredovisningen är tillgänglig på www.skandia.se/liv och kan beställas från Skandia Liv, 106 55 Stockholm.

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, avrundat till närmaste miljontal (MSEK), om inte annat anges. De upprättas baserat på historisk anskaffningskostnad, med undantag för följande tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde; derivatinstrument, obligationer och andra räntebärande värdepapper och tillgångar och skulder i fond- och depåförsäkring. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i denna årsredovisning.

3. Ändrade redovisningsprinciper och förändrad presentation

Ändrade redovisningsprinciper för räkenskapsåret 2017

Förändringar har införts i ÅRFL som en följd av EUs direktiv om icke-finansiell information för stora företag och koncerner. En hållbarhetsrapport ska upprättas i förvaltningsberättelsen eller som en separat rapport. Hållbarhetsrapporten ska innehålla de upplysningar om hållbarhetsfrågor som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning och resultat och konsekvenserna av verksamheten, däribland upplysningar i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Rapporten ska ange:

1. företagets affärsmodell,
2. den policy som företaget tillämpar i frågorna, inklusive de granskningsförfaranden som har genomförts,
3. resultatet av policyn,
4. de väsentliga risker som rör frågorna och är kopplade till företagets verksamhet inklusive, när det är relevant, företagets affärsförbindelser, produkter eller tjänster som sannolikt får negativa konsekvenser,
5. hur företaget hanterar riskerna, och
6. centrala resultatindikatorer som är relevanta för verksamheten.

Rapporten ska även, när det är lämpligt, innehålla hänvisningar till och ytterligare förklaringar av de belopp som tas upp i årsredovisningen. Om särskilda riktlinjer har tillämpats vid upprättandet av rapporten, ska det anges vilka dessa riktlinjer är.

Med hänvisning till 6 kap. ÅRFL upprättas ingen hållbarhetsrapport specifikt för Skandia AB utan motsvarande krav på upplysningar avseende Skandia AB ingår som del av den hållbarhetsrapport som moderbolaget Skandia Liv upprättar för hela koncernen. Hållbarhetsrapporten är tillgänglig på www.skandia.se/liv. Skandia Liv har sitt säte och huvudkontor i Stockholm och organisationsnumret är 516406-0948.

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar från 2017 inte har haft någon väsentlig påverkan på Skandia ABs finansiella rapporter.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Förändrad presentation resultaträkningen

Det har gjorts omklassificeringar under året till följd av ändrade uppskattningar vid framtagande av beräkningsunderlag. Omklassificering har skett mellan försäkringsersättningar och driftskostnader. Vidare har en del av driftskostnaderna omklassificerats till kapitalförvaltningskostnader. Omklassificeringarna syftar till att ge en mer rättvisande bild av respektive post och har tillämpats framåtriktat. Vidare har nya uppskattningar och bedömningar gjorts i metoden för beräkning av kapitalavkastning överförd från finansrörelsen till skadeförsäkringsrörelsen till följd av rådande marknadsläge med negativa räntor.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2018 eller senare *IFRS 9 Finansiella Instrument*

IFRS 9 Finansiella instrument introducerar nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder samt upphörande av redovisning av dessa. Dessutom innehåller standarden regler om nedskrivning och säkringsredovisning. IFRS 9 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Vid förstagångstillämpningen av IFRS 9 kommer utökade upplysningar om övergången behöva lämnas.

De huvudsakliga principerna i IFRS 9 beskrivs i det följande: Enligt IFRS 9 ska alla redovisade finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde. Klassificeringen utgår från affärsmodell och kontrakterade villkor på instrumentet. Finansiella tillgångar som hålls inom en affärsmodell vars syfte enbart är att uppbära de kontrakterade kassaflödena ska värderas till upplupet anskaffningsvärde. Instrumenten får endast ha kontrakterade flöden i form av på specifika dagar utfallande kapitalbelopp samt räntor på utestående kapitalbelopp. Om affärsmodellens syfte är att både uppbära de kontrakterade kassaflödena enligt ovan men också sälja instrument värderas det till verkligt värde, där förändringarna i verkligt värde redovisas i Övrigt totalresultat. I andra affärsmodeller värderas instrumenten också till verkligt värde, men med förändringarna i verkligt värde i resultaträkningen. För affärsmodeller där instrumenten värderas till upplupet anskaffningsvärde eller med förändringarna i verkligt värde i Övrigt total resultat, finns en option att värdera samtliga instrument till verkligt värde med värdeförändringarna i resultaträkningen (så kallad fair-value option). Möjligheten är bara tillgänglig under förutsättningen att dess tillämpning innebär att man i betydande utsträckning minskar inkonsekvenser i värdering eller redovisning (bristande överensstämmelse i redovisningen) som annars skulle uppkomma vid värdering av tillgångar eller skulder eller redovisning av vinsterna och förlusterna avseende dem på olika grunder.

IFRS 9 påverkan vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är främst relaterat till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld. Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden redovisas i Övrigt totalresultat. Detta gäller under förutsättning att redovisningen av effekterna av förändring i skuldens kreditrisk i Övrigt totalresultat inte skapar eller ökar fel av matchningen i redovisningen av resultatet.

Förändringar i verkligt värde beroende på skuldens kreditrisk kommer inte att klassificeras om till resultaträkningen efterföljande period. Under nu gällande IAS 39, redovisas hela beloppet av förändring i verkligt värde i resultaträkningen. IFRS 9 inkluderar också nya principer för nedskrivningar. De nya principerna innebär att man beräknar reserveringar för kreditförluster utifrån förväntade kreditförluster och inte inträffade. Detta innebär en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid första redovisningstillfället.

Vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under kreditens återstående löptid. Principerna för säkringsredovisning i IFRS 9 förändras också och ger större möjlighet att koppla säkringsaktiviteterna till den faktiska riskhanteringen. De retrospektiva beräkningarna av effektiviteten i säkringarna ersätts med mer kvalitativa bedömningar.

Standarden bedöms inte få någon påverkan på varken klassificering och värdering eller de redovisade beloppen vid övergången. Detta innebär att Skandia AB kommer att fortsätta redovisa sina placeringstillgångar till verkligt värde via resultaträkningen.

IFRS 15 Intäkter

Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Standarden ska inte tillämpas på försäkringsavtal, finansiella instrument eller leasingavtal. Däremot är standarden tillämplig för investeringskontrakt för de delar som bedöms utgöra en tjänst. Det avser främst avgifter som debiteras vid förvaltning av dessa kontrakt. Intäkterna redovisas i takt med att Skandia AB tillhandahåller förvaltningstjänsterna. Avsikten är att standarden ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. En samlad modell för intäktsredovisning föreslås oberoende av bransch och typ av transaktion. Detta ska ske enligt en femstegsmodell som i korthet innebär att ett företag ska redovisa intäkter i takt med att prestationsåtaganden i avtal fullgörs. Ett företag ska för varje kontrakt med kund identifiera prestationsåtaganden för varje produkt eller tjänst och därefter sätta ett transaktionspris som fördelas till respektive prestationsåtagande. En intäkt ska därefter redovisas när respektive prestationsåtagande fullgörs. IFRS 15 medför även utökade upplysningskrav.

Standarden bedöms inte få någon finansiell effekt vid övergången.

IFRS 17 Försäkringskontrakt

IASB har publicerat en ny standard som behandlar redovisning av försäkringsavtal. Den kommer att ersätta IFRS 4 och träder i kraft den 1 januari 2021. Definitionen av försäkringsavtal är i allt väsentligt densamma. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia AB åtar sig en betydande försäkringsrisk genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. En signifikant försäkringsrisk uppstår om den ersättning som betalas ut om händelsen inträffar väsentligt överstiger den ersättning som betalas ut om händelsen inte inträffar. Standarden förtydligar också när ett avtal måste eller inte får separeras i försäkringsdelar, investeringsdelar, tjänstekomponenter och inbäddade derivat.

De två områdena som innebär de största förändringarna jämfört med nuvarande redovisningsregler är att försäkringsavtal ska värderas till verkligt värde (likt värderingen som görs i Solvens II) och att resultatet från dem redovisas på ett helt nytt sätt. Resultaträkningen kommer att bestå av ett försäkringsresultat, där intäkter redovisas i takt med att försäkringsskyddet tillhandahålls, och ett finansresultat. Försäkringsåtagandet värderas enligt huvudmodellen ("Byggstensmetoden") som nuvärdet av alla förväntade kassaflöden samt en riskmarginal. Om nettot av detta är positivt uppstår en vinstmarginal. Vinstmarginalen intäktsförs under avtalets löptid enligt lämpligt intjäningsmönster. Avtal som initialt bedöms vara förlustkontrakt ska däremot redovisas direkt i resultaträkningen. För korta kontrakt finns en förenklad modell som beräknas likt den premiereservsmodell som används idag.

Standarden är ännu inte antagen av EU. Finansinspektionen utreder nu hur implementeringen av IFRS 17 ska ske både i juridisk person och i koncernredovisningen i Sverige. På grund av denna osäkerhet kring tillämpningen i Sverige kan företagsledningen idag inte uttala sig om vilken effekt implementeringen av IFRS 17 kommer att ha på Skandia ABs finansiella rapporter.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Övriga nya standarder och tolkningar

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna den period de tillämpas för första gången.

4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta redovisning måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden vilka anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balans- och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Tvister
- Uppskjuten skatt
- Förutbetalda anskaffningskostnader

Finansiella avtal respektive försäkringsavtal

Den redovisningsprincip som har den mest betydande effekten på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna är uppdelningen av kontrakt i försäkringskomponenter och finansiella komponenter, vilket beskrivs i avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och ”unbundling”. Orsaken till att Skandia AB valt att tillämpa denna så kallade ”unbundlingmetod” är den ökade transparens den medför. Den tydliggör hur Skandia ABs intäkter och kostnader uppstår och hanterar fondförsäkringskontrakten och de traditionella livförsäkringskontrakten på ett enhetligt sätt.

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal redovisade som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden netto redovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna, se mer information i avsnitt 8 Investeringar som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal.

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader linjärt över den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat effekt.

Försäkringstekniska avsättningar

De viktigaste antagandena om framtiden, samt källor till osäkerhet, som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna som beskrivs i not 29 Ej intjänade premier och kvardröjande risker och i not 30 Avsättning för oreglerade skador. Dessa antaganden omfattar bland annat antaganden om diskonteringsränta, tillfrisknande, kostnader och inflation.

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Uppskjuten skatt

I posten Uppskjuten skatt ingår förlustavdrag som bedöms kunna utnyttjas för att reducera kommande års skattepliktiga resultat. Se ytterligare information i avsnitt 16 Skatt.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader (DAC) genom att linjära avskrivningskurvor anpassas till förväntad andel återstående kontrakt under den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat effekt.

5. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Skandia ABs funktionella valuta är svenska kronor. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till SEK med balansdagens valutakurser. Icke-monetära poster i en utländsk valuta, som redovisas till historisk anskaffningskostnad, omräknas till transaktionsdagens valutakurs, medan icke-monetära poster i utländsk valuta som redovisas till verkligt värde, räknas om till valutakursen från den dagen det verkliga värdet fastställdes.

Valutakursdifferenser redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster respektive valutakursförluster.

6. Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal endera klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. Avtal som innehåller en betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkringsavtal och redovisas i enlighet med IFRS 4. Avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget klassificeras som ett finansiellt avtal och redovisas som ett finansiellt instrument i enlighet med IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns enligt IFRS en möjlighet att tillämpa ”unbundling”, vilket innebär att avtalet delas upp i en försäkringskomponent och en finansiell komponent i redovisningen. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia AB åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkrings-tagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Finansiella avtal är finansiella instrument som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget.

Vad gäller Skandia ABs fond- och depåförsäkringar (det senare klassificeras som traditionella livförsäkringar) är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB dessa avtal och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. Försäkringskomponenten klassificeras som ett försäkringsavtal och redovisas enligt stycket om Försäkringsavtal nedan. Den finansiella komponenten, behandlas enligt de principer som gäller finansiella avtal. För de uppdelade avtalen, det vill säga de unbundlade avtalen, fördelas avgifter och kostnader som uppstår ur avtalet mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligt mellan komponenterna.

*Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper***Försäkringsavtal**

Som försäkringsavtal redovisas avtal inom skadeförsäkringsverksamheten (grupp- och privatvårdsförsäkring) och den uppdelade (unbundlade) försäkringskomponenten av fond- och depåförsäkringsavtal (premiebefrielseförsäkring).

Värdering

Skandia AB gör en avsättning för förväntade framtida krav som uppstått men ännu inte utbetalats. Avsättningen görs enligt det interna regelverket för reservsättning som är beslutat av Skandia ABs styrelse. Vid långfristiga åtaganden, till exempel i avsättningen för sjukförsäkringsverksamhet, diskonteras skulden i enlighet med myndighetsföreskrifter om hur diskontering får göras. För kortfristiga åtaganden sker, i enlighet med myndighetsföreskrifter, ingen diskontering. Avsättningen redovisas i balansräkningen som Oreglerade skador.

För avtal där försäkringsriskpremierna under en period är avsedda att täcka försäkringsersättningar under denna period, redovisas den andel av premierna som relaterar till risker som ännu inte förfallit på balansdagen som ej intjänade premier. Skillnaden mellan förväntat framtida premiebehov och uttagen riskkostnad sätts upp som nivåttillägg och redovisas som kvardröjande risker.

Förlustprövning

På varje bokslutsdag utför Skandia AB en förlustprövning av förbindelser på sina försäkringsavsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Då detta test utförs används de mest sannolika utfallen av beräknade framtida avtalade kassaflöden, samt skaderegleringskostnader och administrativa utgifter. Dessa kassaflöden diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde. Eventuella underskott redovisas direkt i resultaträkningen.

Intäktsredovisning

Premier för försäkringsavtal redovisas som premieinkomst i resultaträkningen när de förfaller till betalning. För avtal där försäkringsriskpremierna under en period förväntas täcka periodens försäkringsersättningar, redovisas dessa premier som intäkt proportionellt under denna period.

Kostnadsredovisning

Kostnader för försäkringsavtal redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner och andra rörliga anskaffningskostnader som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa kan aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Principerna för att periodisera anskaffningskostnader för försäkringsavtal är desamma som principerna för att periodisera anskaffningskostnader för finansiella avtal. Skandia AB har sedan 2014 slutat aktivera anskaffningskostnader relaterade till försäkringsavtal eftersom kostnaderna uppgår till oväsentliga belopp.

Förändring av avsättningar för försäkringsavtal redovisas under kostnader i resultaträkningen. Utbetalda försäkringsersättningar redovisas som en kostnad vid betalning. I posten utbetalda försäkringsersättningar ingår även skadeförebyggande kostnader inom ramen för risk- och hälsakonceptet.

Finansiella avtal

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fond- och depåförsäkringar.

Värdering

Finansiella avtal är finansiella förbindelser vars verkliga värde är beroende av de underliggande finansiella tillgångarnas verkliga värde. De klassificeras vid avtalets startpunkt som finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen.

Värderingstekniker används för att fastställa verkligt värde vid avtalets början och på varje rapporteringsdag. Bolagets huvudsakliga värderingstekniker inbegriper alla faktorer som marknadsaktörer kan tänkas använda och baseras på observerbara marknadsuppgifter. Det verkliga värdet på finansiella skulder fastställs med hjälp av de aktuella värden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de värdepapper till vilka de finansiella skulderna är länkade.

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp.

Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än de förväntade framtida rörliga kostnaderna, måste en avsättning för förluster för denna portfölj göras.

De finansiella avtalen redovisas på skuldsidan under rubrikerna Villkorad återbäring (depåförsäkringsåtaganden) respektive Fondförsäkringsåtaganden.

Intäktsredovisning

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag, och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att Skandia AB tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavare av finansiella avtal. Intäkten redovisas i resultaträkningen som Intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter.

Kostnadsredovisning

Anskaffningskostnader som direkt kan hänföras till tecknandet av nya finansiella avtal periodiseras. I Skandia ABs fall är dessa kostnader främst försäljningsprovisioner. Förutbetalda anskaffningskostnader resultatförs då Skandia AB redovisar motsvarande intäkt, vilket innebär att de följer samma mönster som tillhandahållandet av tjänsten. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras med en förväntad annullations- eller dödsfallsfrekvens. Tillgången prövas för nedskrivningsbehov varje redovisningsperiod för att säkerställa att avtalens förväntade framtida ekonomiska förmåner överstiger det redovisade värdet. Alla andra kostnader redovisas under den redovisningsperiod de inträffar.

7. Dotterbolag och intresseföretag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Skandia AB. Bestämmande inflytande föreligger när ett företag är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

från sitt engagemang i ett investeringsobjekt och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över investeringsobjektet.

Intresseföretag är de företag i vilka Skandia AB har ett betydande inflytande över finansiella och operativa strategier, men där något bestämmande inflytande inte föreligger, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet.

Aktier i dessa kategorier av företag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen.

8. Fond- och depåförsäkringsavtal

Dessa tillgångar består av placeringstillgångar för vilka fond- och depåförsäkringstagarna bär placeringsrisken och redovisas på raderna Fondförsäkringstillgångar respektive tillgångar för villkorad återbäring (depåförsäkringsavtal) i balansräkningen. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde i enlighet med kraven i ÅRFL 4 kapitlet 2 § punkt 14. Tillgångarna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin Som bestämts tillhöra kategorin och redovisas till verkligt värde, med eventuell vinst eller förlust redovisad i resultaträkningen.

Förändringar i värdet på fond- och depåförsäkringstillgångar och motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen. Substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna. Därför anser Skandia AB att en nettoredovisning underlättar för försäkringstagarna och andra intressenter att förstå transaktionerna och bedöma företagets resultat samt framtida kassaflöde.

Åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal

Försäkringstagarnas insättningar investeras i värdepapper valda av försäkringstagaren, och ett åtagande gentemot försäkringstagaren redovisas som en skuld. Skuldens storlek står i direkt förhållande till tillgångens värdeutveckling och summan av premier som betalats in samt utbetalningar som gjorts. Skulderna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin Som bestämts tillhöra kategorin.

9. Andra finansiella instrument

Andra finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och obligationer, derivat samt kassa och bank. Bland skulder återfinns leverantörsskulder och derivat.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument utom avseende de som tillhör kategorin Finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde.

Finansiella instrument värderas löpande utifrån aktuell typ av tillgång eller skuld, se nedan. Realiserade vinster och förluster beräknas som skillnaden mellan bokfört värde och försäljningspris. Köp och försäljning av värdepapper och valutor redovisas per affärsdagen, det vill säga dagen då transaktionen utfördes. Fordran på/skuld till motparten redovisas netto mellan affärsdagen och likviddagen under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder om clearing sker via ett clearinginstitut. Om så inte är fallet redovisas posterna brutto under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder. Värdering av respektive tillgångsslag beskrivs nedan. Tillgångar värderas till köpkurs och skulder till säljkurs.

Kundfordringar

Kundfordringars förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Obligationer, aktier och derivat

Obligationer, aktier och derivat klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen. Med verkligt värde avses försäljningsvärde på balansdagen utan avdrag för förväntade försäljningskostnader. För aktier och obligationer noterade på en auktoriserad fondbörs eller aktiemarknad är försäljningsvärdet normalt köpkurs på balansdagen. Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde i underkategorin "Som bestämts tillhöra kategorin" medan aktier klassificeras som "Innehav för handel". Alla värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Derivat värderas individuellt och redovisas till verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin "Innehav för handel". Om värdet på derivatet är positivt redovisas det som en tillgång och om värdet är negativt som skuld. Verkligt värde på valutaoptioner beräknas med hjälp av Black and Scholesmodellen och på räntederivat genom diskontering av framtida kassaflöden. Verkligt värde för valutaterminer erhålls från officiella marknadsnoteringar.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Kortfristiga placeringar, med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre, ingår i likvida medel.

Andra finansiella skulder

Leverantörsskulder och andra kortfristiga skulder med kort löptid redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

10. Nedskrivning av tillgångar

För tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen granskas det redovisade värdet vid varje balansdag, för att bedöma om det föreligger indikation på värdeminskning. Om sådan indikation finns, fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt, som speglar aktuella marknadsvärderingar av tidsjusterat penningvärde och de specifika riskerna för tillgången för vilken förväntade framtida kassaflöden ännu ej justerats.

En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, om en nedskrivning aldrig gjorts. Tillgångar som undantas från denna princip är dels finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen, se avsnitt 9 Andra finansiella instrument, och dels uppskjutna skattefordringar, se avsnitt 17 Skatt.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

11. Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod bedöms uppgå till tre år för IT-inventarier och till fem år för övriga inventarier med undantag för konstverk som inte skrivs av beroende på att värdeminskning inte anses föreligga.

Vinst eller förlust vid avyttring eller utrangering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkterna och tillgångens redovisade värde, och redovisas i resultaträkningen.

12. Eget kapital

Bundet eget kapital utgörs av aktiekapital och reservfond. Övrigt eget kapital klassificeras som fritt eget kapital.

13. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)

Beräkning av samtliga försäkringstekniska avsättningar följer både de externa lagkrav och interna instruktioner som ställs på dessa beräkningar.

Avsättningarna för premiebefrielseförsäkring är beräknade med hjälp av en diskonteringsränta som definieras i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8 om val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. De antaganden, förutom räntan och ett antagande om värdesäkring av försäkrade förmåner, som används i beräkningen är en avvecklingsfunktion (som beskriver sannolikheten att en försäkrad kvarstår som premiebefriad) som är skattad på grundval av tidigare erfarenhet av denna affär. Avsättningsberäkningen följer vedertagna formler och svensk praxis.

De försäkringstekniska avsättningarna för gruppolycksfall och sjukvårdsförsäkringar är beräknade med hjälp av så kallade triangelschematekniker (chain-ladder). Dessa metoder följer accepterad praxis inom skadeförsäkring sedan lång tid, och rekommenderas av aktuarieföreningar generellt både i Europa och USA. Ingen diskontering av dessa reserver görs på grund av skadeutbetalningarnas korta medelduration.

De osäkerheter som finns i uppskattningarna är hanterade med försiktighet i överensstämmelse med god redovisningssed. IBNR-avsättningarna avser inträffade men ännu inte rapporterade skador. Erfarenhetsmässigt vet man att många skador har en eftersläpning i anmälningarna.

IBNR-beräkningen görs med hjälp av olika varianter av så kallade triangelschematekniker av antal anmälda skador, hittills utbetalad ersättning med mera. Beräkningsvarianterna jämförs och jämkas ihop till en gemensam antalsskattning, varefter reserven bestäms under antagandet att de okända skadorna har samma medelskadekostnad som de kända.

De försäkringstekniska avsättningarna för ej intjänade premier kan vara av följande två typer: "Äkta" ej intjänad premie - I de fall riskpremier betalas till försäkringsbolaget långt före förfall ska en premieperiodisering göras, det vill säga en avsättning görs för överskjutande belopp och löses upp i den period premien förfaller. Eftersom bolaget till övervägande del tillämpar månadspremier för premiebefrielseförsäkring har ingen avsättning gjorts i bokslutet för 2017 för den affären. Regelbundet sker kontroller av att behovet av avsättningar för denna affär är immateriellt.

Avsättning för kvardröjande risker - För försäkringsavtal med otillräcklig riskpremie jämfört med premiebehovet görs en försäkringsteknisk avsättning för kvardröjande risker, ett så kallat nivåstillägg. Avsättningen löses upp i takt med att premien förfaller.

14. Andra avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när bolaget har en förpliktelse på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera förpliktelsen och att beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationsen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

15. Pensioner för egen personal

Skandia ABs pensionsförmåner säkras genom försäkringslösningar vilka består av både avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner vilka redovisas som kostnad i resultaträkningen för den period som kostnaden avser. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Med förmånsbestämd pension avses att den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Reglerna om redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda" tillämpas dock inte i Skandia AB. Anledningen är att tillämpning av reglerna enligt Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Skandia AB redovisar förmånsbestämda pensioner i enlighet med reglerna i Tryggandelagen och Rådet för finansiell rapportering där det framgår att reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner inte behöver tillämpas i juridisk person utan istället kan förenklingsregeln tillämpas. För Skandia AB innebär det att förmånsbestämda planer redovisas som avgiftsbestämda.

16. Obeskattade reserver

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver. I Skandia AB består obeskattade reserver av en utjämningsfond som byggdes upp av vinster fram till år 1990 i den dåvarande skadeförsäkringsrörelsen.

17. Skatt

Avkastningsskatt

Försäkringsverksamheten är med vissa undantag (grupp- och privatvårdsförsäkring samt premiebefrielseförsäkring) föremål för avkastningsskatt och inte inkomstskatt. Avkastningsskatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Skattesatsen är 15 procent för pensionsförsäkringar och 30 procent för kapitalförsäkringar. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad. Den gottgörelse för denna kostnad som dras från de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

Inkomstskatt

Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år med tillämpning av balansdagens skattesatser. Aktuell skatt avser även justering av skatt hänförlig till tidigare perioder.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som redovisas direkt mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot Eget kapital eller Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar relaterade till skattemässiga underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar i framtiden.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjutna skatteskulder eller fordringar diskonteras inte.

Aktuell skatt och uppskuten skatt utgår med 22 procent under räkenskapsåret 2017.

18. Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot Eget kapital hos mottagaren och aktiveras i Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat.

19. Intäktsredovisning

Skandia ABs redovisningsprinciper för intäkter och kostnader från försäkringsavtal och finansiella avtal redovisas i avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal - klassificering och unbundling.

Intäkter utgörs av det verkliga värdet av ersättningar som erhållits eller fordras för tjänster som tillhandahållits i den ordinarie affärsverksamheten. Ränteintäkter periodiseras över tiden, baserat på det utestående kapitalbeloppet och den tillämpliga effektiva räntesatsen, vilket är den räntesats som exakt diskonterar de uppskattade framtida inbetalningarna under den finansiella tillgångens förväntade löptid till den finansiella tillgångens redovisade värde. För instrument som redovisas till verkligt värde redovisas mellanskillnaden mellan det (teoretiska) upplupna anskaffningsvärdet och det aktuella verkliga värdet som en orealiserad värdeförändring. Utdelning från investeringar redovisas när aktieägarnas rätt att erhålla betalning har fastställts.

20. Kapitalavkastning

Intäkter och kostnader på placeringstillgångar som hänger samman med skadeförsäkringsrörelse redovisas i resultaträkningen under den icke-tekniska redovisningen. Från kapitalförvaltningens resultat förs kapitalavkastning inom skadeförsäkringsrörelsen över från det icke tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden.

För fond- och depåförsäkringsrörelsen redovisas kapitalavkastning på sådana placerings-tillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken under den tekniska redovisningen av livförsäkringsrörelsen medan kapitalavkastning för egen räkning redovisas i den icke-tekniska redovisningen, för mer information se avsnitt 8 Fond- och depåförsäkringsavtal.

21. Eventualförpliktelser

Under eventualförpliktelser upptas förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att ett utflöde kommer att krävas eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

22. Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys, tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till Skandia ABs verksamhet. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och fördelas på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. I kassaflödet från den löpande verksamheten har en netto-redovisning skett av förändringar av försäkringstekniska skulder, åtaganden för fondförsäkringsavtal och därtill hörande placeringstillgångar. En netto-redovisning visar bättre de kassaflöden som tillfaller Skandia AB.

Investeringar i placeringstillgångar som används i rörelsen är en integrerad del av verksamheten då inflöden i försäkringsverksamhet till stor del måste placeras enligt rörelserglerna och redovisas således under den löpande verksamheten.

Förändringar i placeringar i dotterbolag och intresseföretag redovisas inom investeringsverksamheten.

I den finansiella verksamheten redovisas utdelning lämnad till moderbolaget. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Kortfristiga placeringar, med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre, ingår också i likvida medel.

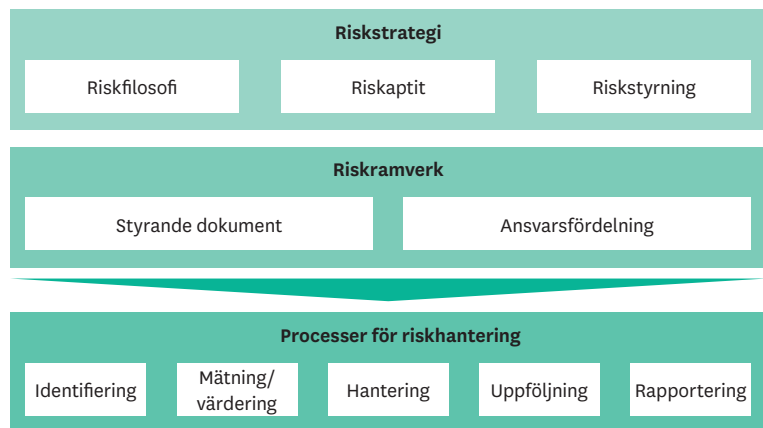
2. Risker och riskhantering

1 Inledning

I Skandia AB bedrivs livförsäkringsverksamhet i form av fond- och depåförsäkring samt tilläggsförsäkring som premiebefrielseförsäkring och skadeförsäkringsverksamhet i form av privatvård- och olycksfallsförsäkring. Skandia ABs verksamhet bygger på ett aktivt risktagande. Verksamheten ger upphov till ett brett spektrum av risker som potentiellt kan påverka rörelseresultatet, den ekonomiska ställningen och/eller framtida intäkter kopplade till avgiftsstruktur i nuvarande försäkringsbestånd. Vissa av dessa risker är naturliga följder av Skandia ABs affärsstrategi och begränsas inte till något visst affärssegment. Andra risker, såsom försäkringsrisker, är däremot segmentspecifika. Därutöver förekommer risker som är hänförliga till människor, processer och system och externa händelser, så kallade operativa risker. Riskerna i verksamheten elimineras, begränsas eller accepteras. Oavsett vilken strategi som gäller vid hantering av risker är det av yttersta vikt att alla risker i verksamheten hanteras och kontrolleras på ett effektivt sätt.

En viktig uppgift för Skandia AB är att bestämma vilka risker och hur mycket av dessa risker som kan accepteras i strävan att öka värdet för kunder och ägare. Riskerna innebär både möjligheter att öka detta värde och minska värdet. En effektiv riskhantering inom Skandia AB ger ledningen och styrelsen möjlighet att skapa värde för kunder och ägare i en sund och trygg verksamhet. Riskhantering är en integrerad del av Skandia ABs affärs- och verksamhetsplanering. I affärs- och verksamhetsplaneringen identifieras risker på olika nivåer i Skandia AB vilka sedan värderas, hanteras, följs upp och rapporteras löpande under året. Skandia ABs största risk är marknadsrisk och då framförallt aktieprisrisk, vilket är förknippat med avgiftsstrukturen i försäkringarna.

Riskhanteringssystem

Legalt kapitalkrav

Solvens 2 tillämpas på hela verksamheten i Skandia AB. Genom lagstiftningen sätts en restriktion för den samlade risk som Skandia AB kan ta i sin dagliga verksamhet, genom att sätta en lägsta nivå på kapital, i form av kapitalbas, som ett försäkringsbolag behöver hålla för att täcka sina risker. Den totala risknivån mäts i form av så kallade kapitalkrav. Skandia AB beräknar kapitalkravet med standardformeln som är en Value-at-Risk modell med ett års riskhorisont och konfidensnivån 99,5 %. Konfidensnivån betyder att Skandia AB är solvent i 199 av 200 år. Skandia AB uppfyllde per den 31 december 2017 det legala kapitalkravet.

Internt kapitalkrav

I den interna styrningen använder Skandiakoncernen en intern kapitalmodell som mäter storleken på Skandiakoncernens risktagande i form av ett internt kapitalkrav. Skandia AB får kvartalsvis ett nytt riskmandat från moderbolagets ALM-kommitté. Riskmandat ska täcka bolagets kapitalkrav enligt intern kapitalmodell. Syftet med det utdelade riskmandatet är att koncernen ska ha kontroll över koncernens samlade risker vid var tidpunkt. Ifall Skandia ABs riskmandat skulle riskeras att överskridas ska moderbolagets ALM-kommitté genast notifieras för att kommitén ska kunna besluta om ett utökat riskmandat. Koncernens riskmandatmodell möjliggör för moderbolagets kapitalförvaltning att anpassa koncernens risknivå vid var tidpunkt. Skandia AB uppfyllde per den 31 december 2017 det interna kapitalkravet.

2 System för riskhantering

Skandia ABs system för riskhantering sammanfattas i bilden till vänster. De olika delarna i systemet förklaras närmare i det följande.

Riskstrategi

Skandia ABs riskstrategi omfattar begreppen riskfilosofi, riskkaptit samt riskstyrning. Riskfilosofin anger Skandia ABs inställning till risk och risktagande och består av ett antal principer som styr bolagets risktagande.

För att säkerställa att Skandia AB följer de principer som anges av riskfilosofin, behöver bolaget en riskkaptit som begränsar hur mycket och vilken risk Skandia AB är villigt att acceptera. Riskkaptiten uttrycks genom riskkaptitmått samt limiter för dessa. Vid eventuell överträdelse av beslutade limiter har Skandia AB åtgärds- eller kontinuitetsplaner för att återigen komma inom önskade nivåer för riskkaptiten.

Inom de ramar som ges av riskkaptitramverket ska Skandia AB kontinuerligt fatta de affärs-mässiga beslut som får mest positiv inverkan på värdet. Det kräver en avvägning mellan värdeskapande möjligheter och ökat risktagande, samt en avvägning mellan olika typer av risktagande. Detta möjliggörs genom en aktiv och framåtblickande riskstyrning som ger vägledning vid beslut kring risktagande inom de begränsningar som ges av riskkaptiten.

Riskstrategin ska överrensstämma med Skandia ABs affärsstrategi och ses över vid ändrade interna och eller externa förutsättningar som signifikant påverkar eller kan komma att påverka Skandia ABs riskbild såsom uppdatering av affärsstrategin.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Riskramverk

Riskstrategin konkretiseras genom Skandia ABs riskramverk. Detta omfattar styrande dokument i form av policyer, instruktioner och riktlinjer samt Skandia ABs ansvarsfördelning för riskhantering. Skandia AB har en struktur för styrande dokument som säkerställer och reglerar styrningen av respektive riskkategori. Eftersom Skandia ABs olika risker skiljer sig till sin natur är styrdokumenterna anpassade till respektive riskkategori.

Ansvarsfördelning

Skandia ABs styrelse har det yttersta ansvaret för Skandia ABs risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen anger riktlinjer till vd avseende riskhantering, riskkontroll och rapportering med mera genom utfärdande av policyer. Styrelsen fastställer också Skandia ABs förhållningssätt till riskhantering genom att besluta om bolagets riskstrategi och limiter för riskaptit. Styrelsen är således den yttersta ägaren av Skandia ABs riskhanteringssystem och ska se till att Skandia AB har en god intern kontroll. Risk- och revisionsfrågor hanteras vid bolagets styrelsemöten.

Skandia ABs vd har med stöd av ledningsgruppen det övergripande ansvaret för hanteringen av de risker som bolaget utsätts för. Vd ansvarar för att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa hanteringen av Skandia ABs risker. Vd har även, genom sin organisation och ansvarsfördelning, fördelat det operativa ansvaret för riskhantering till sina medarbetare. Den övergripande riskhanteringen och kontrollen sker under vds ledning. För att underlätta vds arbete finns två vd-kommittéer inrättade: Riskkommitté samt Asset & Liability Committee (ALCO).

Riskhanteringsfunktionen är ansvarig för att utveckla och övervaka riskhanteringssystemet, vilket bland annat omfattar övergripande kontroll och rapportering av Skandia ABs och dotterbolagens risker. Riskhanteringsfunktionens ansvar och uppdrag beskrivs i en av styrelsen beslutad policy. Riskhanteringsfunktionen leds av en riskchef. Riskchefen ska regelbundet ge en oberoende och samlad bild av Skandia ABs och dotterbolagens väsentliga risker till vd, ledning och styrelse. I funktionens ansvar ingår att på en övergripande nivå utvärdera att riskhanteringssystemet på ett ändamålsenligt sätt bidrar till att uppnå Skandia ABs mål.

Riskhanteringsprocesser

Löpande riskhantering

Den löpande riskhanteringen sker enligt processer som omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Generellt gäller att processerna ska vara effektiva i att säkerställa att Skandia AB verkar i linje med sin risk- och affärsstrategi, och att det

finns en god kontroll av risker inom hela organisationen. Skandia AB tillämpar följande definitioner av de väsentliga riskerna enligt tabellen nedan.

Riskkategori	Definition och förklaring
Livförsäkringsrisk	Risker som uppstår i och med att försäkra individers liv. Livförsäkringsrisk är risk för förluster p.g.a. minskade framtida intäkter till följd att verkligt utfall avviker från förväntat, exempelvis avseende livslängd, dödlighet, sjuklighet, skadefrekvens eller driftkostnader. Livförsäkringsrisk kan delas upp i långlevnadsrisk, dödlighetsrisk, katastrofrisk (inom livförsäkring), driftskostnadsrisk och kundbeteenderisk.
Sjukförsäkringsrisk och skadeförsäkringsrisk	Risker som uppstår i och med att försäkra individers hälsa. Sjukförsäkringsrisk är risk för förlust på grund av underskattning av premier eller högre värdering av försäkringstekniska avsättningar till följd av ökat insjuknande, permanent minskat tillfrisknande samt högre sjuklighetsgrad hos redan sjuka. Skadeförsäkringsrisk är risk för förlust på grund av underskattning av premier eller högre försäkringstekniska avsättningar till följd av variation av tidpunkt, frekvens och svårighetsgrad för skador. Det finns även en katastrofrisk inom sjukförsäkring- och skadeförsäkringsrisk till följd av risken för bland annat massolycksfall, koncentration och pandemi.
Marknadsrisk	Risken för att värdet på bolagets finansiella tillgångar fluktuerar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna så att bolagets resultat och framtida intäkter påverkas negativt.
Kredit- och motpartsrisk	Risken för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser mot Skandia AB.
Likviditetsrisk	Risken för att bolaget vid förfalldatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk	Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar även legal risk samt compliancerisk, det vill säga risk för bristande efterlevnad av externa och interna regelverk.
Affärsrisk	Affärsrisk är risken för att bolagets värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk	Strategisk risk är risken för förlust på grund av missriktade affärsbeslut, felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen. Denna risktyp är till sin natur snarlik affärsrisker men vill fånga upp de storskaliga och strukturella riskfaktorerna.

De huvudsakliga kategorierna av risker är försäkringsrisk, marknadsrisk, kredit- och motpartsrisk, likviditetsrisk, operativ risk, affärsrisk och strategisk risk. Dessa kan sedan brytas ner i underkategorier av vilka Skandia AB har valt att lyfta fram de mest väsentliga. I det följande beskrivs Skandia ABs löpande hantering per riskkategori.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Livförsäkringsrisk

Bolagets livförsäkringsrisker kommer från försäkringsåtaganden i form av fond- och depåförsäkring.

Långlevnadsrisk, dödlighetsrisk och katastrofrisk avseende livförsäkring

Dödlighetsrisk avser risken för oförväntad förlust p.g.a. ökad dödlighet till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad fluktuation i fråga om dödlighet. Katastrofrisk avseende livförsäkring handlar om risken för oförväntad förlust till följd av ökad dödlighet som beror på extrema eller exceptionella händelser såsom exempelvis pandemi.

Livslängden i Sverige har historiskt ökat successivt över tid och denna utveckling förväntas fortsätta. I livslängdsantagandena för beräkning av framtida intäkter ingår därför en förväntad ökning av livslängden. Hur väl antagandet stämmer överens med verkligheten kontrolleras genom regelbundna dödlighetsundersökningar av det egna beståndet mot nationell statistik, där slutsatserna används för att justera prissättning samt för att uppdatera antaganden vid beräkning av framtida intäkter. När dödsfall inträffat har försäkringsfallet som regel slutreglerats inom en eller ett par månader från dödsfallet.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisk avser risken för förlust till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad fluktuation för driftskostnaderna för försäkringsavtal. Administrativa driftskostnader följs kontinuerligt upp av verksamheten. Analyserna används sedan som utgångspunkt för aktuariefunktionens analys och bedömning av framtida driftskostnader för att ta fram relevanta driftkostnadsantaganden för beräkning av framtida vinster.

Kundbeteenderisk (annullationsrisk)

Kundbeteenderisk är risken för förlust till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad fluktuation i fråga om uppehåll, upphörande, förnyelse, flytt och återköp. Kundbeteenderisker hanteras främst genom en medveten produktdesign samt genom en löpande service över hela avtalsperioden. Många fond- och depåförsäkringsavtal kan helt eller delvis sägas upp före förfallodagen mot ett kontant återköpsbelopp. För Skandia ABs fond- och depåförsäkringar reduceras denna risk till viss del genom att en återköpsavgift tas ut av kunder och/eller distributörer som säger upp avtal i förtid.

Sjukförsäkringsrisk

Premiebefrielseförsäkring ger en ekonomisk ersättning (premiebetalning) beroende på enskilda personers hälsa. Avtalen tecknas med företagskunder i samband med pensionsparande i Sverige.

Hantering av Skandia ABs sjukförsäkringsrisk sker gemensamt med moderbolaget Skandia Liv, eftersom bolagen har en gemensam plattform (TjänstePension i Skandia), vilket medför att kundbasen delvis är gemensam. Moderbolaget arbetar aktivt med hälsa i ett program som heter "hälsokedjan", vilket syftar till att förebygga ohälsa samt förkorta sjukfrånvaro. Försäkringsstagare (företag) "sporrar" att göra ett bra hälsoarbete för sina anställda genom belöningar i form av lägre premier baserat på hälsoenckeltal. Ersättning vid sjukdom har ett beroende till varje lands statliga sjukförsäkringssystem, samt att sjukligheten ändrar sig över tid. Skandia AB genomför kontinuerliga analyser över insjuknade och tillfrisknade personer som är försäkrade, för att kunna ta hänsyn till relevanta antagande vid premiesättning och beräkning av försäk-

ringstekniska avsättningar. Det sker en riskbedömning vid tecknande av försäkring för enstaka individer vilket minskar moturvalsrisken.

För premiebefrielsekador, som regleras med periodisk utbetalning under hela den tid som sjukfallet pågår, är osäkerheten till en början stor om skadans exakta storlek. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar baseras på erfarenhetsmässigt bestämda antaganden och en ny individuell beräkning för varje skada görs kvartalsvis. Efter cirka två års sjukdomstid förbättras prediktionssäkerheten för en skadas återstående tid.

Skadeförsäkringsrisk

Skadeförsäkringsrisker finns för privatvårdsförsäkring och gruppolycksfallsförsäkring. Skandia AB är en stor aktör avseende privatvårdsförsäkring på den svenska marknaden. Skadeutfall följs upp och resultatet används för att förbättra prissättning och antagande för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

För privatvård är den genomsnittliga utbetalningstiden kort medan det för olycksfallsförsäkring kan ta längre tid innan en skadas omfattning är fullständigt känd. I båda fallen baseras beräkning av försäkringstekniska avsättningar på dels tidigare års utbetalningsmönster och dels kända förändringar i försäkringsprodukt, försäkrat bestånd och omvärldsfaktorer.

Matchningsrisk

Bolagets matchningsrisk analyseras i Asset & Liability Committee (ALCO) som även ansvarar för den tillgångsportfölj som används för att durationsmatcha de försäkringstekniska avsättningarna för premiebefrielse, privatvårds- och gruppolycksfallsförsäkring. Durationen redovisas i tabell nedan.

Skadereservernas duration i MSEK	< 1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Privatvård	261	251	65	577
Gruppolycksfall	118	213	107	438
Premiebefrielseförsäkring	49	119	145	313

Marknadsrisk

Skandia ABs direkta exponering för marknadsrisk på egna investeringar och Försäkringstekniska avsättningar för privatförsäkring, gruppolycksfall samt premiebefrielseförsäkring är begränsad. Hanteringen av egna investeringar regleras av Skandia ABs interna styrdokument. Uppföljning av förmånsrättsregister, utfall och risk hanteras i Skandia ABs Asset and Liability Committé (ALCO). Uppföljning inklusive känslighetsanalyser, tas fram och rapporteras löpande. Sammantaget präglas Skandia ABs investeringsstrategi av låg riskaptit och risktolerans, varför kapitalet placeras försiktigt och med hänsyn tagen till duration i Försäkringstekniska avsättningar.

Därutöver är Skandia AB indirekt exponerat för marknadsrisk då framtida intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Exempelvis påverkas värdet av fonder och depåer av både aktiemarknadens utveckling och ränterörelser. Det finns därför både aktiekursrisker och ränterisker vilka påverkar Skandia ABs resultat. Skandia AB säkrar inte dessa risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Skandia AB är också exponerat för marknadsrisk vid köp och försäljningar av fondandelar eller andra finansiella instrument som sker till följd av försäkringstagares handel. Den valuta-

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

kursrisk som detta medför valutasäkras. Marknadsrisk i form av optioner förekommer i vissa försäkringskontrakt men i liten utsträckning. På grund av inriktningen av Skandia ABs verksamhet är dessa risker av liten betydelse för aktieägaren. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Kredit- och motpartsrisker

Kredit- och motpartsrisk är risken för förluster på grund av att fordringar på motparter inte återbetalas i tid eller inte alls på grund av motpartens betalningsoförmåga. Skandia AB exponeras för kreditrisk och motpartsrisk bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Kredit- och motpartsrisk styrs övergripande av en separat policy för styrning och kontroll av dessa risker.

När det gäller investeringar tillämpar Skandia AB en aktsam placeringsstrategi med restriktioner vad gäller koncentration, duration (löptid) och kreditvärdighet. Den övergripande styrningen och hanteringen av investeringar i placeringstillgångar regleras i en separat investeringspolicy.

Skandia AB exponeras för följande kreditrisker:

Kreditriskexponering ^{1) 2) 3)}	2017	2016
Andra finansiella placeringstillgångar		
Obligationer, kreditvärdighet AAA	707	719
Obligationer, kreditvärdighet AA	465	465
Obligationer, kreditvärdighet A	646	402
Obligationer, utan kreditbetyg ⁴⁾	286	375
Banker		
Motpart med kreditvärdighet A+	895	1 046
Motpart med kreditvärdighet AA-	1 087	981
Totalt	4 086	3 988

¹⁾ Kreditexponeringen anges som bokfört värde efter reservering för osäkra fordringar.

²⁾ Inga ställda säkerheter finns.

³⁾ I samband med bokslut görs sedvanlig kontroll av förfallna fordringar. Per 2017-12-31 uppgår förfallna fordringar inte till något materiellt belopp.

⁴⁾ Avser investeringar i obligationer emitterade av svenska kommuner eller garanterade av den svenska staten.

Likviditetsrisker

Likviditetsrisk är risken att likvida medel är otillräckliga för att kunna möta kunders och andra motparters krav på likvid betalning till exempel kontantuttag av kunder eller byte av fonder. Skandia AB exponeras för likviditetsrisker på flera områden. Några exempel är fondbyten inom fondförsäkring. Styrning och kontroll av likviditetsrisk regleras i en separat likviditetsriskpolicy.

Skandia AB hanterar likviditetsrisken (1) genom att verksamheten har en likviditetsstrategi för den dagliga hanteringen av likviditet, (2) genom att bestämma och löpande övervaka likviditetslimiter samt (3) genom en kontinuitetsplan för likviditetsrisker. Skandia AB har utvecklat modeller för att hantera likviditetsrisker. Dessa modeller bygger på worst-case scenarios. Utfallet från dessa modeller följs upp regelbundet. Skandia ABs ALCO följer upp likviditeten och bevakar likviditetsriskerna löpande. På daglig basis hanteras likviditetsriskerna för försäkringsverksamheten av Skandiabankens Treasuryavdelning.

Följande tabell visar en förfallostruktur för finansiella åtaganden inom Skandia AB som är föremål för likviditetsrisker. Tabellen baseras på avtalade löptider.

Löptidsanalys 2017**Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringsrekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker 2017**

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar				
för vilka försäkringstagarna bär risk	101 075	13 495	47 381	161 951
Försäkringstekniska avsättningar	706	597	333	1 636
Skulder avseende direkt försäkring	356	—	—	356
Övriga skulder	422	—	—	422
SUMMA	102 559	14 092	47 714	164 365

Placeringstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2017

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	512	1 078	369	1 959

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Löptidsanalys 2016

Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringsrekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker 2016

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	93 950	12 639	46 414	153 003
Försäkringstekniska avsättningar	701	604	347	1 652
Skulder avseende direkt försäkring	366	—	—	366
Övriga skulder	376	—	—	376
SUMMA	95 394	13 243	46 760	155 397

Placeringsstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2016

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	866	1 094	0	1 960

Operativa risker

Operativa risker hanteras genom förebyggande och skadereducerande åtgärder. Skandia AB hanterar operativa risker dels genom olika former av förebyggande åtgärder och säkerhetsarrangemang, dels genom kontinuitetsplanering som syftar till att hantera för Skandia AB uppkomna eventuella negativa händelser på ett så effektivt sätt som möjligt. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster.

Styrelsen har beslutat om ett internt regelverk för operativ riskhantering. Regelverket omfattar Skandia ABs process för hantering och rapporteringen av risker och anger styrelsens risktolerans för operativa risker. Ansvaret för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia. Till stöd för hanteringen har Skandia AB en så kallad självutvärderingsprocess samt en process för incidenthantering. Årligen genomför varje enhet en självutvärdering av operativa risker som uppdateras kvartalsvis inför riskrapportering. Utvärderingen syftar till att identifiera och bedöma risker, samt att ta fram åtgärder för att hantera dessa. Alla medarbetare ska rapportera incidenter inom sin respektive verksamhet. Genom att registrera incidenter erhålls incident- och förlustdata vilken hjälper verksamheten att analysera och förstå riskerna bättre i syfte att minska operationella förluster. Alla incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas.

Affärsrisker

Hanteringen av affärsrisk görs i samband med Skandia ABs affärsplaneringsprocess. Metodik för identifiering och värdering av affärsrisker är i stort överensstämmande med den metodik som tillämpas för operativa risker. Affärsrisk är risken för att Skandia ABs värde reduceras på grund av exempelvis oförväntade förändringar av kostnader eller försäljningsvolym.

Strategiska risker

Strategiska risker uppkommer i samband med valsituationer och större förändringar (internt eller externt), till exempel genom felaktiga och missriktade affärsbeslut som påverkar Skandia AB på lång sikt. De strategiska riskerna hanteras inom processer som berör planeringsarbete gällande exempelvis affärer, strategier eller förändringar. Detta gör att hantering av de strategiska riskerna utgör en naturlig del utav Skandia ABs strategi- och affärsplaneringsprocess. Även om det finns vissa riskbegränsande åtgärder att tillgå, är det ofta svårt att helt undvika dessa risker, som är förenade med all affärsverksamhet.

Känslighetsanalys

Alla känsligheter (se nedan) representerar ett scenario som inträffar i början av året och som har en negativ påverkan på resultatet exklusive skatt i slutet av året. Stressnivåerna som applicerats är anpassade till Skandias nuvarande affärsstrategi. Detta betyder att en förändring av de karaktäristiska som kännetecknar Skandias affärsstrategi och portfölj idag kan leda till att stressnivåerna som appliceras ändras.

Risktyp	Effekt på resultat exklusive skatt		Scenario
	2017	2016	
Sjukförsäkringsrisk	-6%	-4%	Sjukförsäkringsrisk beräknas som effekten av att insjuknandet ökar med 10 %.
Aktiemarknadsrisk	-12%	-8%	Aktiemarknadsrisken beräknas som effekten av ett kraftigt fall (10 %) på aktiemarknaden.
Kundbeteenderisk	-12%	-8%	Kundbeteenderisk beräknas som effekten av att 10 % av återköp- och flyttbart kapital försvinner.
Ränterisk	-3%	-1%	Marknadsränterisken beräknas som effekten av ökade marknadsräntor (parallellskift 1 %).

Egen risk- och solvensanalys

Skandia AB genomför minst årligen en egen risk- och solvensanalys ("ERSA"). ERSA syftar till att säkerställa att Skandia ABs solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav som ställs i Skandia ABs riskpakt. Genom ERSA bedömer Skandia AB kapitalbehovet på kort och lång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Vidare omfattar ERSA en bedömning av Skandia ABs kontinuerliga efterlevnad av bestämmelserna om solvens- och minimikapitalkraven och efterlevnad av bolagets försäkringstekniska avsättningar. Den sammantagna bedömningen i ERSA är att Skandia AB i dagsläget är tillräckligt kapitaliserat och har en god kapitalsituation. I dessa analyser har även hänsyn tagits till styrelsebeslutet, under tredje kvartalet i år, gällande avvecklingen av strukturerade produkter från produktbudandet.

3. Premieinkomst, skadeförsäkringsrörelsen

	2017	2016
Direkt försäkring i Sverige	987	976
	987	976

4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen förs kapitalavkastning över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden. För 2016 har en kalkylräntesats på 2.0% använts. För 2017 har ingen överföring skett pga. negativ ränta på medellånga statsobligationer.

	2017	2016
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	—	20
	—	20

5. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), skadeförsäkringsrörelsen

	2017			2016		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda försäkringsersättningar	-655	—	-655	-588	—	-588
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-5	0	-5	9	—	9
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-6	0	-6	-1	—	-1
Driftskostnader för skadereglering	-45	—	-45	-2	—	-2
Skadeförebyggande åtgärder	-12	—	-12	-1	—	-1
	-723	—	-723	-583	—	-583

6. Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen

	2017	2016
Anskaffningskostnader	-84	-97
Administrationskostnader	-96	-113
	-180	-210

För fördelning av totala driftskostnader, se not 10.

7. Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen

	2017	2016
Periodisk premie i form av inbetalda premier	114	109
	114	109

Samtliga livförsäkringsavtal är tecknade i Sverige.

8. Övriga tekniska intäkter

	2017	2016
Volymbaserad kostnadsreduktion	1 297	1 175
Avkastningsskatt ¹⁾	225	241
Övriga intäkter	71	66
	1 593	1 482

¹⁾ Avser avgiftsuttag för avkastningsskatt som betalas för försäkringstagarnas räkning. Posten har omedelbar koppling till avkastningsskattekostnaden som framgår av not 16 Skatt.

9. Utbetalda försäkringsersättningar, livförsäkringsrörelsen

	2017			2016		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Dödsfall	-51	—	-51	-52	—	-52
Sjukfall	-47	—	-47	-48	—	-48
Skaderegleringskostnader	-5	—	-5	-32	—	-32
	-103	—	-103	-132	—	-132

10. Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen

	2017	2016
Anskaffningskostnader	-824	-786
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-230	-238
Administrationskostnader ¹⁾	-349	-331
Återförsäkrars provisioner och vinstandelar	—	2
Totalt driftskostnader i livförsäkringsrörelsen	-1 403	-1 353
Förvaltningskostnader placeringstillgångar ^{2) 3)}	-14	-1
Skaderegleringskostnader ^{2) 4)}	-51	-34
Driftskostnader i skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat ⁵⁾	-180	-210
Totalt driftskostnader	-1 648	-1 598
Samtliga driftskostnader per kostnadslag		
Provisioner	-639	-596
Affärsdrivande tjänster	-348	-354
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	-203	-184
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-230	-238
IT-kostnader	-131	-117
Personalkostnader	-29	-30
Lokalkostnader	-36	-37
Övrigt	-32	-42
	-1 648	-1 598

¹⁾ I administrationskostnader ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Skade- och Livförsäkringsrörelsen.

³⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

⁴⁾ Ingår i Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

⁵⁾ Se not 6, Driftkostnader skadeförsäkringsrörelsen.

Ersättning till revisionsföretag	2017	2016
Revisionsarvoden		
Deloitte	-3	-3
	-3	-3
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget		
Deloitte	0	0
	0	0
Övriga tjänster		
Deloitte	0	0
	0	0
Totalt ersättning till revisionsföretag	-3	-3

11. Kapitalavkastning, intäkter

	2017	2016
Utdelning på aktier och andelar koncernföretag	2	491
Ränteintäkter obligationer och andra räntebärande värdepapper	14	18
Valutareultat, netto	35	40
Realisationsvinst netto obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	7
Återförd nedskrivning intressebolag	—	3
Övriga ränteintäkter	0	0
	51	559

12. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	2017	2016
Värdepapper	—	0
	—	0

13. Kapitalavkastning, kostnader

	2017	2016
Räntekostnader	-3	-3
Övriga finansiella kostnader	-1	0
	-4	-3

14. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2017	2016
Obligationer	-9	-2
	-9	-2

15. Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder

Tillgång/skuld värderad till verkligt värde
via resultaträkningen

	Som bestämts tillhöra kategorin		Innehav för handel		Lån och kundfordringar		Övriga tillgångar och skulder ej värderade till verkligt värde		Totalt	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Aktier	2	0	0	—	—	—	—	10	2	10
Räntebärande värdepapper	5	16	—	—	—	—	—	—	5	16
Derivat	—	0	4	—	—	—	—	—	4	—
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	27	37	—	—	27	37
Övriga finansiella tillgångar och skulder	—	—	—	—	—	—	—	-2	—	-2
	7	16	4	—	27	37	—	8	38	61

16. Skatt

	2017	2016
Aktuell skattekostnad		
Avkastningsskatt	-225	-241
Inkomstskatt	0	-1
Uppskjuten skatt	-52	-59
	-277	-301
Uppskjuten skatt hänförlig till:		
Orealiserat resultat på placeringstillgångar	2	1
Beräknad pensionskulda	8	2
Övriga temporära skillnader	1	0
Underskottsavdrag	-63	-62
	-52	-59
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt, innevarande år	0	-1
Uppskjuten skatt	-52	-59
	-52	-60
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	1 686	2 075
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-1 371	-1 253
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	315	822
Skatt enligt gällande skattesats	-69	-181
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	1	108
Skatteeffekt av nettoskuld/fordran ej upptagen i balansräkningen	16	14
Skatteeffekt av andra skatter i utlandet	—	-1
	-52	-60

17. Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Aktier och andelar i dotterbolag och intresseföretag ¹⁾	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Redovisat värde 2017	Redovisat värde 2016
Skandiabanken AB (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	3 766	-3	100	3 052	2 930
Skandia Capital AB (publ)	556306-3881	Stockholm	5 000	101	0	100	100	100
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	58	-1	100	161	155
Skandia Informationsteknologi AB	556023-5797	Stockholm	10 000	2	0	100	2	2
Sophiahemmet Rehab Center AB	556248-6323	Stockholm	750	10	4	50	1	2
							3 316	3 189

¹⁾ Samtliga bolag är onoterade.

	2017	2016
Ingående balans anskaffningsvärde	3 237	3 238
Årets kapitaltillskott	127	-1
Utgående balans anskaffningsvärde	3 364	3 237
Ingående balans nedskrivningar	-48	-50
Årets återlagda nedskrivningar	—	2
Utgående balans nedskrivningar	-48	-48
Totalt aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag	3 316	3 189

	Verkligt värde ²⁾		Redovisat värde	
	2017	2016	2017	2016
Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag	4 069	3 965	3 316	3 189

Inget förväntas avvecklas under kommande året.

²⁾ Det verkliga värdet för dotterbolag och intresseföretag har fastställts utifrån Skandia ABs andel av det egna kapitalet förutom vad gäller innehavet i Skandia Fonder där värderingen utgår från en diskontering av förväntade framtida fria kassaflöden till aktieägare. Kassaflödena beräknas baserat på fastställd femårig affärsplan och diskonteras med en ränta baserad på den långsiktiga riskfria räntan plus riskpremier. Diskonteringsräntan som har använts i värderingen per december 2017 uppgår till 11,1 %. I Skandia Fonder har tillväxtfaktorn satts till 0 % efter affärsplanepreioden.

18. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2017		2016	
	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	1 007	1 072	1 173	1 198
Svenska bostadsinstitut	141	143	100	101
Övriga svenska emittenter	857	710	539	540
Utländska emittenter	80	169	110	111
	2 085	2 094	1 922	1 950
Noterade		1 944		1 880
Onoterade		150		70
		2 094		1 950

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 39 (41) MSEK respektive 1 (1) MSEK.

Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom ett år.

19. Derivat

	2017			2016		
	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde
Valutaterminer med positiva värden	0	—	0	2	—	0
Valutaterminer med negativa värden	0	—	0	42	—	0
	0	—	0	44	—	0

20. Tillgångar för villkorad återbäring

	2017	2016
Aktiebaserade tillgångar	15 614	13 925
Räntebaserade tillgångar	14 649	16 018
	30 263	29 943

	2017	2016
Ingående balans	29 943	28 369
Insättningar	2 725	3 066
Förtida uttag	-4 010	-3 287
Uttag vid förfall	-164	-145
Uttag vid dödsfall	-256	-158
Värdetförändringar värdepapper		
Orealiserad värdetförändring	981	2 237
Realiserad vinst	1 552	929
Realiserad förlust	-121	-682
Kostnadsuttag	-387	-386
Utgående balans	30 263	29 943

Avser depåförsäkring där villkoren är likvärdiga med fondförsäkring. Försäkringstagaren bär direkt placeringsrisk för dessa tillgångar.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 31 Villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 9 644 MSEK att avvecklas.

21. Fondförsäkringstillgångar

	2017	2016
Aktiebaserade tillgångar	99 168	83 853
Räntebaserade tillgångar	32 494	39 181
	131 662	123 034

	2017	2016
Ingående balans	123 034	116 252
Insättningar	6 861	6 288
Förtida uttag	-5 042	-3 195
Uttag vid förfall	-3 154	-3 500
Uttag vid dödsfall	-197	-143
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	6 157	4 673
Realiserad vinst	5 287	4 308
Realiserad förlust	-252	-683
Kostnadsuttag	-1 032	-966
Utgående balans	131 662	123 034

Inom ett år förväntas 10 720 MSEK att avvecklas.

22. Fordringar avseende direkt försäkring

	2017	2016
Försäkringstagare	72	72
Försäkringsförmedlare	0	0
	72	72

23. Övriga fordringar

	2017	2016
Ej likvidreglerad försäljning av placeringstillgångar	111	136
Fordringar koncernföretag	262	223
Övrigt	34	37
	407	396

24. Uppskjuten skatt

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	4	6	-4	-6
Avsättningar	7	5	—	—	7	5
Övriga upplupna kostnader	0	1	—	—	0	1
Pensionsskuld	269	262	—	—	269	262
Underskottsavdrag	505	567	—	—	505	567
	781	835	4	6	777	829

Förlustavdragen kan avräknas mot framtida vinster utan tidsbegränsning och uppgår till 2 293 (2 579) MSEK.

Inom ett år förväntas 227 MSEK att nyttjas.

25. Materiella tillgångar

	2017		2016	
	Maskiner och in- ventarier	Totalt materiella tillgångar	Maskiner och in- ventarier	Totalt materiella tillgångar
Anskaffningsvärde vid årets början	7	7	7	7
Årets investeringar	—	—	—	—
Årets försäljning/utrangeringar	0	0	0	0
Ackumulerat anskaffningsvärde	7	7	7	7
Avskrivningar vid årets början	0	0	0	0
Årets försäljning/utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	0	0	0	0
Ackumulerade avskrivningar	0	0	0	0
Redovisat värde	7	7	7	7

26. Förutbetalda anskaffningskostnader

	2017	2016
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader		
Ingående balans	1 598	1 836
Årets aktivering av nya anskaffningskostnader	109	108
Avskrivning av årets anskaffningskostnader	-339	-346
Utgående balans	1 368	1 598
- varav skadeförsäkring	—	—
- varav livförsäkring	1 368	1 598

Inom ett år förväntas 343 MSEK att avvecklas.

27. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017	2016
Upplupna intäkter från koncernföretag	120	44
Upplupna intäkter ur fondvärdet	104	107
Upplupna intäkter depåförsäkring	62	61
Övriga upplupna intäkter	87	80
	373	292

28. Obeskattade reserver

	2017	2016
Obeskattade reserver	2 091	2 091

Obeskattade reserver består av en utjämningsfond.

29. Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar

	2017			2016		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadeförsäkring	272	—	272	271	—	271
Livförsäkring	36	—	36	32	—	32
	308	—	308	303	—	303

30. Avsättning för oreglerade skador

	2017			2016		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadeförsäkring						
IB Inträffade och rapporterade skador	907	0	907	915	0	915
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	97	0	97	96	0	96
Ingående balans	1 004	0	1 004	1 011	0	1 011
Övriga förändringar	36	0	36	69	0	69
Avvecklingsresultat	-25	—	-25	-76	—	-76
Utgående balans	1 015	0	1 015	1 004	0	1 004
UB Inträffade och rapporterade skador	912	—	912	907	0	907
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	103	—	103	97	0	97

	2017			2016		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Livförsäkring						
IB Inträffade och rapporterade skador	295	—	295	278	—	278
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	50	—	50	49	—	49
Ingående balans	345	—	345	327	0	327
Kostnad för skador som rapporterats under året	44	—	44	60	—	60
Utbetalt	-46	—	-46	-55	—	-55
Avvecklingsresultat	-21	—	-21	11	—	11
Andra förändringar	-9	—	-9	2	—	2
Utgående balans	313	—	313	345	0	345
UB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	283	—	283	295	—	295
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ²⁾	30	—	30	50	—	50
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 195	—	1 195	1 202	0	1 202
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	133	—	133	147	0	147
	1 328	—	1 328	1 349	0	1 349

¹⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 336 (315) MSEK.

²⁾ Beloppet är odiskonterat.

Inom ett år förväntas 49 MSEK att avvecklas.

31. Villkorad återbäring

	2017	2016
Ingående balans	29 950	28 369
Insättningar	2 721	3 073
Förtida uttag	-4 010	-3 287
Uttag vid förfall	-164	-145
Uttag vid dödsfall	-256	-158
Värdeförändringar värdepapper		
Orealiserad värdeförändring	981	2 237
Realiserad vinst	1 552	929
Realiserad förlust	-121	-682
Kostnadsuttag	-387	-386
Utgående balans	30 266	29 950

Den villkorade återbäringen avser åtagande i depåförsäkringskontrakt.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 20 Tillgångar för villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 9 644 MSEK att avvecklas.

32. Fondförsäkringsåtaganden

	2017	2016
Ingående balans	123 053	116 289
Insättningar	6 864	6 271
Förtida uttag	-5 042	-3 195
Uttag vid förfall	-3 154	-3 500
Uttag vid dödsfall	-197	-143
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	6 158	4 672
Realiserad vinst	5 287	4 308
Realiserad förlust	-252	-683
Kostnadsuttag	-1 032	-966
Utgående balans	131 685	123 053

Inom ett år förväntas 10 723 MSEK att avvecklas.

33. Avsättning för skatt

	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Avkastningsskatt	—	—	—	—	—	—
Inkomstskattefordran/skuld	—	—	3	3	3	3
	—	—	3	3	3	3

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

34. Övriga avsättningar

	2017	2016
Avsättning för skattetvist	24	24
Övriga avsättningar	9	4
	33	28

	2017	2016
Ingående balans	28	28
lanspråkta avsättningar	-1	0
Årets avsättningar	6	—
Utgående balans	33	28

Inom ett år förväntas 0 MSEK att avvecklas.

35. Skulder avseende direkt försäkring

	2017	2016
Försäkringstagare	332	331
Försäkringsförmedlare	24	34
	356	365

36. Övriga skulder

	2017	2016
Skulder till koncernföretag	224	228
Leverantörsskulder	132	84
Särskild löneskatt	14	16
Övrigt	52	48
	422	376

37. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017	2016
Upplupna löner och sociala avgifter	1	2
Upplupen kostnad hänförlig till fondvärdet	22	22
Upplupna koncerninterna kostnader	2	4
Övriga upplupna kostnader	3	6
	28	34

38. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	2017	2016
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar¹⁾		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 959	1 960
Fondförsäkringstillgångar	131 662	123 033
Tillgångar för villkorad återbäring	30 263	29 943
Premiefordringar	72	72
Kassa och Bank	26	27
	163 982	155 035

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	2017	2016
Kapitalförsäkringar ställda som säkerhet för pensionsåtaganden ²⁾	631	638
	631	638

Ansvarsförbindelser/Eventalförpliktelser	2017	2016
Borgens- och garantiförbindelser ³⁾	0	14
	0	14

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ I Skandia AB finns pensionsåtaganden som inte tagits upp i balansräkningen uppgående till 631 (638) MSEK som täcks av värdet av företagsägda kapitalförsäkringar samt 0 (1) MSEK som täcks av tillgångar i Skandiakoncernens pensionsstiftelse. Se även not 42 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser.

³⁾ Varav till förmån för koncernbolag 0 (0) MSEK.

Skandia är, i förhållande till tredje man, alltjämt bunden av vissa garantiåtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen.

Genom avtal mellan If-koncernen och Skandia AB garanterar If-koncernen att Skandia AB ska hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

2017	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Lån och kundfordringar				
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	3 316	3 316	4 069
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 094	—	—	—	—	2 094	2 094
Derivat	—	0	—	—	—	0	0
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	161 925	—	—	—	—	161 925	161 925
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—
Fordringar	—	—	407	—	—	407	407
Andra tillgångar	—	—	—	—	1 989	1 989	1 989
Upplupna ränteintäkter	—	—	10	—	—	10	10
	164 019	0	417	—	5 305	169 741	170 494
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	161 951	—	—	—	—	161 951	161 951
Derivat	—	0	—	—	—	0	0
Övriga skulder	—	—	—	717	—	717	717
	161 951	0	—	717	—	162 668	162 668

Fortsättning not 39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen			Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Andra finansiella tillgångar och skulder	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Lån och kundfordringar				
2016							
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	3 189	3 189	3 965
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 950	—	—	—	—	1 950	1 950
Derivat	—	0	—	—	—	0	0
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	152 977	—	—	—	—	152 977	152 977
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	0	—	—	0	0
Fordringar	—	—	396	—	—	396	396
Andra tillgångar	—	—	—	—	2 034	2 034	2 034
Upplupna ränteintäkter	—	—	10	—	—	10	10
	154 927	0	406	—	5 223	160 556	161 332
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	153 003	—	—	—	—	153 003	153 003
Derivat	—	0	—	—	—	0	0
Övriga skulder	—	—	—	684	—	684	684
	153 003	0	—	684	—	153 687	153 687

Fortsättning not 39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	2017			2016		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen som bestämts tillhöra kategorin						
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	151 376	10 549	—	141 263	11 714	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	372	1 722	—	280	1 670	—
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen, innehav för handel						
Aktier och andelar	0	—	—	0	—	—
Derivat	—	0	—	—	—	—
	151 748	12 271	—	141 543	13 384	—
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen som bestämts tillhöra kategorin						
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	151 402	10 549	—	141 289	11 714	—
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen, innehav för handel						
Derivat	—	0	—	—	0	—
	151 402	10 549	—	141 289	11 714	—

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan input är i de värderingstekniker som använts. Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna, till exempel likviditeten, har ändrats.

I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra räntebärande papper. Här återfinns också fondandelar kopplade till

fondförsäkringskontrakten och tillhörande skulder.

I nivå 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar. Här återfinns bland annat räntebärande värdepapper samt värdepapper inom depåförsäkring. Som en del av värderingsprocessen sker en validering av använda priser. Skulle marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emittenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering.

I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är observerbara på en marknad. Skandia AB har inga finansiella tillgångar i nivå 3.

Kvittning av finansiella instrument

Skandia AB har endast ett fåtal transaktioner där det finns rättsligt bindande avtal om nettning vid handel med derivat. Värdet på dessa transaktioner uppgick till totalt 0 (0) MSEK. Samtliga derivat redovisas brutto i balansräkningen.

40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

KSEK

Personalkostnader	2017	2016
Löner och ersättningar	5 977	7 052
Sociala kostnader	1 931	2 321
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt) ¹⁾	20 517	19 839
Övriga personalkostnader	424	545
Personalkostnader	28 849	29 757

¹⁾ Bolaget har utfäst direktpensioner till tidigare anställda vilka säkerställs i kapitalförsäkringar. Kostnaden i posten hänförs huvudsakligen till den särskilda löneskatt som bolaget erlägger i samband med utbetalning av pensionen.

Medelantal anställda	2017			2016		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Sverige	2,5 50%	2,5 50%	5,0	2,0 40%	3,0 60%	5,0
	2,5 50%	2,5 50%	5,0	2,0 40%	3,0 60%	5,0

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	2017			2016		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Moderbolaget						
Sverige						
Styrelse	2,0 67%	1,0 33%	3,0	2,0 50%	2,0 50%	4,0
Vd & andra personer i företagsledning	2,5 50%	2,5 50%	5,0	2,0 50%	2,0 50%	4,0

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av Skandia ABs styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Systemet för ersättningar ska uppmanra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia AB med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Den anställdes prestation, erfarenhet och kompetens. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra företag betalar för liknande arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.
- Befattningens ansvar och arbetsuppgifternas svårighetsgrad.

Ersättningspolicyen för Skandia AB ska ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö.

Risakanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystem eller om ändringar av betydelse i systemet ska en analys ha gjorts av hur systemet påverkar de risker som Skandiakoncernen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Riskanalysen ska minst göras årligen. En sådan bedömning ska göras av Skandiakoncernens HR-funktion med lämpligt stöd från chefen för riskhantering. Bedömningen ska alltid innehålla en särskild analys av eventuella intressekonflikter och hur de bör hanteras.

Risakanalysen, som ligger till grund för Skandia ABs ersättningspolicy, omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till de anställda, hur ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Analysen innehåller också en beskrivning av system för riskstyrning och riskhantering.

Genomförd riskanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmanar till ett ökat risktagande. Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som påverkat analysens resultat:

- Ett ersättningsutskott i Skandia Liv, som är ett permanent styrelseutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia Liv och dess dotterbolag samt införandet av en särskild utsedd ledamot för ersättningsfrågor i dotterbolagen. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandia ABs medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade "farfarsprincipen", som innebär att godkännande måste ske av "chefens chef" eller av farfar utsedd roll inom HR.

Berednings- och beslutsprocess

Skandia AB har utsett en särskild styrelseledamot, med uppgift att bereda väsentliga frågor om ersättning till anställda i Skandia AB samt bereda beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Vidare ska den särskilt utsedda ledamoten utföra en oberoende bedömning av Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem. Den särskilt utsedda ledamoten ska bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och, i förekommande fall, andra i Skandia ABs ledningsgrupp som är direkt ansvariga inför styrelsen eller den verkställande direktören. Styrelsens beslut om ersättning till verkställande direktören ska godkännas av Skandia Livs ersättningsutskott innan sådant beslut verkställs.

Beslut om ersättning till, i förekommande fall, anställda som har övergripande ansvar för någon av Skandia ABs kontrollfunktioner (funktionerna för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision eller motsvarande) ska fattas av styrelsen.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningskomponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Månadslön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Skandianen som är en resultatandelsstiftelse. För alla anställda i Skandia AB görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias finansiella resultat.
- Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP) samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare.
- Engångsutbetalningar t.ex. gratifikationer och tidsbegränsade lönetillägg
- Övriga förmåner, till exempel tjänstebil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsbidrag.

Ingen anställd i Skandia AB är berättigad till rörlig ersättning förutom avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden. Ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår enligt komponenterna ovan. I Skandia AB finns inga externa styrelsemedlemmar.

Tillikaanställning

Skandia AB tillämpar tillikaanställning för tre personer i ledande befattning från och med andra halvåret 2017. Personerna är anställda både i Skandia AB och i Skandia Liv. Kostnader redovisas initialt i Skandia Liv och fördelas sedan till kostnadsställe inom Skandia AB i förhållande till utfört arbete. Fördelade pensionskostnader från Skandia Liv redovisas på raden övriga personalkostnader i Skandia AB.

Skandianen

För samtliga medarbetare i Skandia AB kan en ersättning motsvarande maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp utgå med avsättning i resultatandelsstiftelsen Skandianen. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret. För 2017 kan avsättningen maximalt uppgå till 28 000 SEK per medarbetare.

Information om ersättningar och förmåner till vd

Skandia ABs verkställande direktörs ersättning redovisas i tabellen Ersättningar och förmåner i Skandia AB nedan.

Tjänstepensioner

Skandia ABs verkställande direktör har pensionsförmåner enligt FTP planens avdelning 2 (tjänstepensionsplanen inom försäkringsbranschen). Pensionsplanen är till sin huvuddel förmånsbestämd med en maximal förmån om 65 procent av den pensionsmedförande lönen. Skandia ABs vd har valt så kallad alternativ FTP på lönedelar mellan 7,5 - 30 inkomstbasbelopp vilket innebär att premier beräknade i detta intervall redovisas som avgiftsbestämd pension. Pensionsålder är i enlighet med pensionsplanen 65 år. På fast årslön ovan planens tak om 30 inkomstbasbelopp avsätts en premie om 37 procent. Årets avgiftsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgår till 36 procent. Årets förmånsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgår till 1 procent

Uppsägningstid och avgångsvederlag

Skandia ABs verkställande direktör har rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är 6 månader vid uppsägning från bolagets sida samt ett avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner.

Övriga ledande befattningshavare har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till lön under uppsägningstiden i enlighet med gällande kollektivavtal.

Anställda som kan påverka Skandia ABs risknivå

Skandia AB har definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Med anställd som kan påverka bolagets risknivå avses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandia ABs risknivå (Risktagare). De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandia ABs risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningar och förmåner i Skandia AB

2017	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersätt- ning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande Anna-Carin Söderblom Agius ¹⁾	—	—	—	—	—
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna	2 222	21	101	869	3 213
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 727	42	95	1 534	5 398
	5 949	63	196	2 403	8 611

2016	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersätt- ning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande Anna-Carin Söderblom Agius ¹⁾	—	—	—	—	—
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna	2 210	—	108	846	3 164
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	2 933	219	149	1 682	4 983
	5 143	219	257	2 528	8 147

¹⁾ Endast externa styrelseledamöter får styrelsearvode.

Förändring av skuld för rörlig ersättning 2017

	Anställda i ledande position	Andra an- ställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	Totalt	Varav upp- skjuten ersättning
KSEK					
Ingående balans 1 januari 2017	69	—	—	69	—
Beräknad avsättning för Skandianen 2017	63	—	—	63	—
Utbetalning till Skandianen avseende 2016	-69	—	—	-69	—
Utbetalda uppskjutna ersättningar intjänade 2012 ¹⁾	—	—	—	—	—
Justering av avsättning till Skandianen avseende 2015	—	—	—	—	—
Överförd/mottagen avsättning för rörlig ersättning pga bolagsbyte	—	—	—	—	—
Utgående balans 31 december 2017	63	—	—	63	—

Förändring av skuld för rörlig ersättning 2016

	Anställda i ledande position	Andra an- ställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	Totalt	Varav upp- skjuten ersättning
KSEK					
Ingående balans 1 januari 2016	434	—	-125	309	246
Beräknad avsättning för Skandianen 2016	69	—	—	69	—
Utbetalning till Skandianen avseende 2015	-33	—	—	-33	—
Utbetalda uppskjutna ersättningar intjänade 2012 ¹⁾	-23	—	-319	-342	-342
Justering av avsättning till Skandianen avseende 2015	-30	—	—	-30	—
Överförd/mottagen avsättning för rörlig ersättning pga bolagsbyte	-348	—	444	96	96
Utgående balans 31 december 2016	69	—	0	69	0

¹⁾ Ingen riskjustering har gjorts av de utbetalade beloppen.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Avgångsvederlag 2017

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå		Övriga anställda	Summa
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Antal personer	—	—	—	—	—
Årets utbetalda					
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Utfästa belopp					
Avgångsvederlag	1 077	—	—	—	1 077
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	1	—	—	—	1
Högsta enskilda utfästa belopp	1 077	—	—	—	1 077

Avgångsvederlag 2016

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå		Övriga anställda	Summa
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Antal personer	—	—	—	—	—
Årets utbetalda					
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Utfästa belopp					
Avgångsvederlag	1 056	—	—	—	1 056
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	1	—	—	—	1
Högsta enskilda utfästa belopp	1 056	—	—	—	1 056

Lån

Skandia AB erbjuder personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken. Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,5 MSEK. Den anställde förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia AB betalar sociala avgifter på förmånsräntan avseende de som är anställda i bolaget.

För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning

	2017	2016
Styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter ¹⁾	—	—
Verkställande direktör	1 957	1 957
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	2 229	3 688

¹⁾ Lån till styrelseledamöter anställda i koncernen medtas inte här då deras lån inte är beroende av rollen som styrelseledamot.

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken. Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån på — (—) KSEK samt 85 (207) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 195 (430) KSEK.

Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till medarbetare inom Skandiakoncernen.

Skandiabanken eller koncernbolagen har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarförbindelser till förmån för redovisade personer.

41. Upplysningar närstående

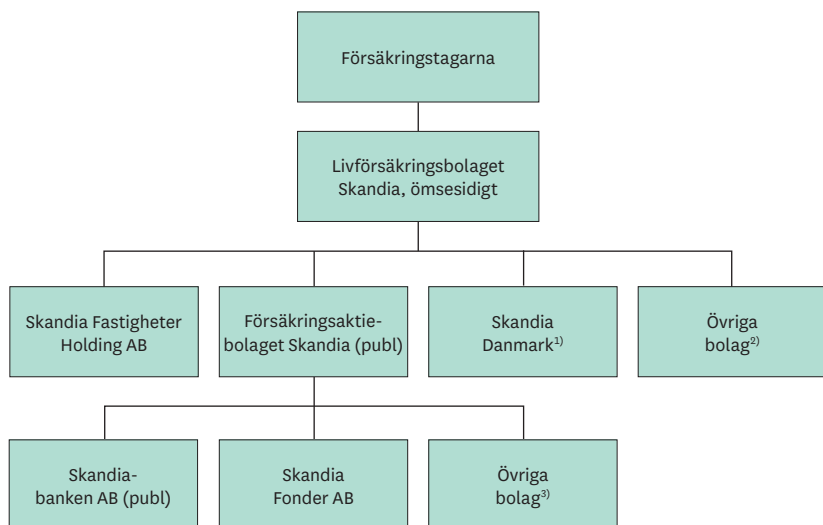
Närstående

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv). Skandia Liv är moderbolag i Skandiakoncernen. Som närstående definieras samtliga bolag inom Skandiakoncernen. Utöver ovanstående ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i Skandiakoncernen i närståendekretsen.

Som närstående betraktas även deras närstående och de bolag, utanför Skandiakoncernen, där Skandias styrelseledamöter och ledande befattningshavare har styrelseuppdrag. Med undantag för bolag inom Skandiakoncernen förekommer inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor med dessa personer och bolag. Med bolag inom Skandia-koncernen förekommer transaktioner baserat på marknadspris där så anges. Annars grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen.

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i Skandia AB framgår av not 40 Medelantal ansälda samt löner och ersättningar.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹ Danmark ingår Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S, Skandia A/S samt Skandia Link Livsförsäkring A/S.

² Övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Operations Center UAB, Skandikon Operations Center UAB, Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA., SICAV-SIF. Vidare finns intressebolaget Försäkringsgirot.

³ Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB, intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center AB.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan Skandia AB och övriga Skandiabolag (MSEK)

Karaktär	Erhållen ersättning till Skandia AB från:				Betald ersättning från Skandia AB till:			
	Moderbolaget		Övriga bolag		Moderbolaget		Övriga bolag	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	1	1	—	—	239	221	—	—
Affärsdrivande tjänster	—	—	—	—	323	319	25	35
IT	—	—	—	—	135	127	—	—
Distributionsersättning från fondförvaltare	—	—	485	431	—	—	—	—
Distributionsersättning	—	—	—	—	214	176	—	—
Cash management och finansiering	—	—	—	—	—	—	1	2
Kapitalförvaltning	—	—	—	—	7	6	5	3
Övriga ersättningar	111	114	—	—	—	2	0	—

Stabstjänster, affärsdrivande och IT

Moderbolaget Skandia Liv tillhandahåller administrativa- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom koncernen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som moderbolaget har att utföra åt andra Skandiabolag. Följande tjänster tillhandahålls:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Kundombudsmannen, Riskhantering och Compliance.
- Affärsdrivande tjänster till exempel marknadsföring, försäljningsstöd, produktutveckling samt paketering och koncept av koncernens produkter.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

Distributionsersättning från fondförvaltare

Skandia AB erhåller ersättning från fondförvaltare via Skandiabanken AB och Skandia Fonder AB, baserat på förmedlad volym.

Skandia AB betalar en marknadsmässig distributionsersättning till Skandia Liv.

Cash management och finansiering

Skandia AB bedriver samarbete med dotterbolagen inom cash management.

Övriga ersättningar

Skandia Liv erbjuder rehabilitering inom sjukförsäkringskonceptet Hälsokedjan. Rehabiliteringsdelen köps av Skandia AB.

Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandiakoncernen.

*Fortsättning not 41. Upplysningar närstående***Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner**

Skandia Liv tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandiakoncernen. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har Skandia AB erlagt 3 (4) MSEK i inbetalda premier till Skandia Liv.

Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken AB. Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter än Skandiabanken AB vidaredebiteras till den juridiska enhet där respektive person är anställd. Skandia ABs kostnad för detta uppgick till 0 (0) MSEK.

Verksamhet i Litauen

Verksamheten i Litauen utför administrativa tjänster åt de svenska försäkringsbolagen.

Utdelningar, kapitaltillskott och koncernbidrag

Under 2017 har Skandia AB likvidreglerat totalt 1 528 MSEK bestående av; den på bolagsstämman 2017 beslutade utdelningen om 1 400 MSEK till Skandia Liv, ett lämnat aktieägartillskott om 122 MSEK till Skandiabanken samt ett lämnat aktieägartillskott om 6 MSEK till Skandia Fonder.

Koncernbidragen uppgick under 2017 till 231 MSEK. Skandia AB har erhållit koncernbidrag från Skandiabanken om 206 MSEK, Skandia Fonder om 24 MSEK och Skandia Capital 2 MSEK.

42. Avsättning för pensioner och liknande förpliktelse

	2017	2016
Avsättning för särskild löneskatt att erläggas vid framtida utbetalning av tidigare kostnadsförda pensioner	239	232
	239	232
	2017	2016
Ingående balans	232	230
Ny avsättning	18	14
Inspråktaga avsättningar	-11	-12
Utgående balans	239	232

Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtalet gällande planen för tjänstepensionsförsäkring för tjänstemän i försäkringsbranschen (FTP) samt till viss del av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Skandia ABs pensionsplaner tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget Skandia Liv. Vissa förmånsbestämda pensionsförpliktelser är även tryggade i Skandiakoncernens Pensionsstiftelse. Pensionsförpliktelser tryggade i pensionsstiftelsen, 0 MSEK (1), redovisas inte i Skandia ABs balansräkning. Tillgångar för att trygga förpliktelsen i pensionsstiftelsen uppgår till 58 MSEK (55) och är huvudsakligen placerade i aktier och räntebärande värdepapper.

Pensionsåtagande som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar redovisas inte som skuld i balansräkningen. Detta förklaras av att värdet av dessa pensionsåtaganden motsvaras av försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Försäkringskapitalet är baserat på försäkrings-tekniska riktlinjer och beräkningsunderlag hos försäkringsgivare och utgör marknadsvärdet på den andel av försäkringsgivarens placeringstillgångar som löper på försäkringen exklusive ej allokerade överskott. Värdet av de företagsägda kapitalförsäkringarna redovisas, i konsekvens med redovisningen av pensionsåtagandena som säkerställts genom kapitalförsäkringarna, inte som tillgång i balansräkningen. Kapitalförsäkringarna är pantsatta till förmån för de pensionsberättigade och är därmed upptagna som ställda säkerheter. Värdet på de ställda säkerheterna motsvarar försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Vid inbetalning av kapitalförsäkringar redovisas premien som en pensionskostnad. Löneskatt har reserverats för i balansräkningen på pensionsåtaganden som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar.

I resultaträkningen utgörs Skandia ABs kostnad för pensioner av summan av pensionspremier, inbetalda kapitalförsäkringar samt löneskatt. Kostnaden redovisas som en administrativ kostnad.

43. Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring

	2017	2016
Sjuk- och olycksfall		
Premieinkomst, brutto	987	976
Premieintäkt, brutto	986	972
Försäkringsersättningar, brutto	-723	-583
Driftskostnader, brutto	-180	-210
Resultat avgiven återförsäkring	—	0
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	83	179

44. Andelar i andra företag**Bedömningar och antaganden vid fastställande av bestämmande inflytande****Dotter- och intresseföretag**

Skandia ABs samtliga dotterföretag är helägda medan intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center ägs till 50 %. För ytterligare information om dotter- och intresseföretagsinnehaven se not17.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Skandia AB innehar andelar i värdepappersfonder som tillhandahålls kunderna och som förvaltas antingen internt av dotterföretaget Skandia Fonder AB eller externt på Skandia Fonder ABs direkta uppdrag. Fondförmögenheten i dessa Skandia-fonder ägs av fondandelsägarna gemensamt och varje fondandel medför lika rätt till den egendom som ingår i fonderna. Skandia ABs innehav i dessa fonder är via fond- och depåförsäkring där kunden bestämmer om och bär risken för placeringen i fonderna. Det totala innehavet i dessa uppgick per den sista december till 61 136 (55 756) MSEK och redovisas bland Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk. Med hänsyn till ovan beskrivna grunder görs bedömningen att Skandia AB inte innehar bestämmande inflytande i dessa fonder utan är att betrakta som agent som agerar för kundens räkning och där Skandia AB erhåller ersättning inom ramen för de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna. Värdet på de Skandia-fonder som inte redovisas i Skandia ABs balansräkning uppgick till 27 228 (23 314) MSEK.

Betydande begränsningar i tillgångar och skulder**Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag**

I dotterföretaget Skandiabanken AB föreligger begränsningar enligt gällande kapitalkravsregler som innebär en begränsning i disponeringen av det egna kapitalet och möjligheter till utdelningar. Vidare finns det i Skandiabanken AB tillgångar i form av utlåning till allmänheten, bolån, som är ställda som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och ger obligationsinnehavaren förmånsrätt i de tillgångarna vid en eventuell konkurs. Dessa bolån innebär således också en begränsning i tillgångarna.

Risken exponering**Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag**

För innehavet i värdepappersfonderna är det försäkringstagarna som bär den finansiella risken dvs. marknadsrisken och därmed föreligger ingen risk för Skandia AB. Vad gäller dotterföretagsinnehaven framgår information om lämnade kapitaltillskott och koncernbidrag i not 41.

45. Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

46. Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) disponeras enligt följande:

Disposition av Skandia ABs fria egna kapital	2017
Till årsstämman förfogande står:	MSEK
överkursfond	108
balanserade vinstmedel	2 993
årets resultat	1 409
	4 510

Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:

till aktieägare utdelas 1,46 SEK per aktie	1 500
i ny räkning balanseras	3 010
	4 510

Om detta förslag godkännes kommer bolagets redovisade egna kapital att bestå av:

Aktiekapital	1 031
Reservfond	31
Överkursfond	108
Balanserade vinstmedel	2 902
	4 072

Föreslagen utdelning utgör 33 procent av Skandia ABs fria egna kapital och uppgår till 1 500 MSEK. Stämman föreslås fatta beslut att utdelningen ska verkställas genom en utbetalning om 1 500 MSEK. Styrelsen bemyndigas att fastställa datum för utbetalningen.

Skandia ABs ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia AB kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandia ABs egna kapital som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Styrelsens bedömning är även att Skandia AB-koncernens fria egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

Vad beträffar Skandia ABs resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Styrelsen gör utifrån rörelsens omfattning och art bedömningen att 1 500 MSEK för närvarande kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap 1§ Försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap 3§ Aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsen anser att detta belopp möjliggör för bolaget att upprätthålla en med hänsyn till rörelsens förhållande tillfredställande soliditet och likviditet på såväl kort som lång sikt. Styrelsen har vid denna bedömning utifrån interna beräkningar beaktat de risker som verksamheten för närvarande ger upphov till, bolagets och Skandia AB-koncernens konsolideringsbehov liksom solvenskapitalets kvalitet och behovet av marginal till lagstadgat solvenskrav. Vid beräkning av kapitalbas för 2017 har avdrag gjorts för föreslagen men på stämman ännu ej beslutad utdelning, se vidare femårsöversikt.

Underskrifter

Stockholm den 28 mars 2018

Anna-Carin Söderblom Agius
Ordförande

Lars Bergendal

Thomas Hugmark

Helena Thorlin

Ann-Charlotte Stjerna
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 28 mars 2018

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) organisationsnummer 502017-3083

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Försäkringsaktiebolaget Skandias (publ) finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

Revisionens fokusområde

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring) uppgår per 31 december 2017 till 1 636 MSEK varav 1 328 MSEK utgör avsättning för oreglerade skador och 272 MSEK ej intjänade premier och kvardröjande risker och 36 MSEK övriga försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

utgör en väsentlig balanspost som baseras på komplexa beräkningar enligt vedertagna värderingsmodeller med tillämpning av en rad antaganden kring framtida utveckling av en mängd olika finansiella och icke-finansiella parametrar. De mest centrala antagandena med högst osäkerhet som påverkar avsättningens storlek avser framtida förväntningar om avkastning, dödlighet, sjuklighet, skatt och driftkostnader. I not 1 i årsredovisningen framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av försäkringstekniska avsättningar. I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna bygger på och not 2 behandlar bolagets risker och riskhantering inom försäkring samt känslighetsanalyser.

En felaktig tillämpning av ovanstående antaganden, eller användande av olämpliga värderingsmodeller, kan påverka värderingen av den försäkringstekniska avsättningen väsentligt, varför detta bedöms vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Bolaget har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna. Vi har granskat utformningen och effektiviteten av de kontroller som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till datakvalitet, utvärderingar av tillämpade antaganden och beräkningsmodeller samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.
- Vi har tillämpat professionell skepticism och kritiskt ifrågasatt företagsledningens val av antaganden rörande framtida förväntningar om avkastning, dödlighet, sjuklighet, skatt och driftkostnader mot bolagets historiska utfall, våra bransch-erfarenheter och förväntad framtida utveckling.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna är rättvisande och fullständiga.
- Vi har involverat våra egna aktuarier i arbetet med att granska bolagets interna kontroller och med att kritiskt ifrågasätta ledningens värderingsmodeller, antaganden kontrollberäkna vissa delar av de försäkringstekniska avsättningarnas komponenter.

IT-system som stödjer fullständig och tillförlitlig finansiell rapportering

Revisionens fokusområde

Bolagets verksamhet är i hög utsträckning beroende av en komplex och omfattande systemmiljö med ett stort antal IT-system där flera av systemen är egenutvecklade. Driften av IT-systemen är delvis utlagd till olika externa leverantörer.

För att bolaget ska kunna generera korrekta finansiella rapporter krävs det en hög integration av operationella och finansiella IT-system. Flertalet av Skandias interna kontroller för finansiell rapportering är beroende av automatiserade applikationskontroller samt integritet och fullständighet i de underlag som genereras av IT-systemen. Med hänsyn till den höga graden av IT-beroende och komplexiteten i IT-miljön med flera samverkande system anser vi att detta är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Skandia kategoriserar sina mest väsentliga IT-risker och kontrollområden relaterade till finansiell rapportering enligt nedan:

- Förändringshantering
- Drift och övervakning
- Behörighetsstyrning

Förändringshantering

Otillbörliga förändringar i IT-miljön kan resultera i system som inte fungerar som förväntat och leda till felaktig informationsbearbetning med inverkan på den finansiella rapporteringen. För att säkerställa att förändringar genomförs på ett betryggande sätt har företagsledningen implementerat processer och kontroller som understödjer att förändringar i IT-miljön är korrekt utförda och att dessa överensstämmer med företagsledningens intentioner.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har bedömt företagsledningens principer och processer för förändringar i IT-miljön.
- Vi har granskat ansvarigas egna tester och kontroller vid förändringar i IT-miljön.
- Vi har utvärderat att fördelning av arbetsuppgifter för personal som arbetar med utvecklingsmiljöer och produktionsmiljöer är lämpligt utformad.

Drift och övervakning

Bristande drifts- och övervakningskontroller i IT-miljön kan resultera i oförmåga att förhindra eller upptäcka felaktig informationsbearbetning. Med hänsyn till detta har företagsledningen implementerat processer och kontroller som understödjer att IT-miljön övervakas löpande och att felaktig informationsbearbetning identifieras och korrigeras.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har utvärderat processer för schemalagd informationsbearbetning och larmkonfigurationer i IT-miljön för ändamålsenlighet.
- Vi har granskat processer för övervakning av driftsstatus, status över schemalagda jobb och larmuppföljning.
- Vi har granskat processer relaterade till säkerhetskopiering.

Behörighetsstyrning

Om fysiska och logiska säkerhetsmekanismer inte implementeras och konfigureras på ett korrekt sätt kan det leda till att nyckelkontroller blir ineffektiva, att önskvärd ansvarsfördelning av arbetsuppgifter inte upprätthålls, och att information förändras, görs otillgänglig eller sprids på ett olämpligt sätt. Mot bakgrund av detta har företagsledningen implementerat processer och kontroller för att understödja att behörigheter hanteras på ett ändamålsenligt sätt.

Våra granskningsåtgärder

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande utgjorts av:

- Vi har granskat processer och kontroller för behörighets-hantering, inklusive tilldelning, förändring samt borttagande av behörigheter.
- Vi har utvärderat att processer och verktyg för att försäkra att behörigheter hanteras utifrån användarbehov och verksamhetskrav.
- Genomgång av tilldelade behörigheter för att säkerställa att de har tilldelats på korrekt sätt.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktig-

heter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar *Uttalanden*

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna.

Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 28 mars 2018

Deloitte AB

Svante Forsberg

Auktoriserad revisor

Ordlista

Annulationer

I förtid upphört sparande på grund av helåterköp, delåterköp, premiesänkning, fribrev eller flytt.

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter. Vissa anskaffningskostnader aktiveras, se Förutbetalda anskaffningskostnader.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearinginstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Depåförsäkring

Försäkring där försäkringstagaren kan välja att placera premien i till exempel aktier, fonder, obligationer och strukturerade placeringar. Depåförsäkring fungerar på ett likartat sätt som fondförsäkring men klassas utifrån lagstiftningen som traditionell försäkring

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Diskontering

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltning, skadereglering samt skadeförebyggande åtgärder ingår inte i begreppet.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i förhållande till premieintäkt för egen räkning i skadeverksamheten respektive premieinkomst för egen räkning i livförsäkringsverksamheten.

Fondförsäkring

Livförsäkringsform där försäkringstagaren kan välja mellan ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder för spardelen av de premier som inbetalas. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser garanterade åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förutbetalda anskaffningskostnader

DAC (Deferred Acquisition Costs). Rörliga kostnader direkt hänförliga till anskaffning periodiseras och redovisas i balansräkningen under rubriken ”Förutbetalda anskaffningskostnader”.

Förvaltningskostnadsprocent

Relationen mellan driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

Kapitalförsäkring

En typ av livförsäkring med skatteregler som skiljer sig från en pensionsförsäkring. Premier i en kapitalförsäkring är inte avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Konsolideringskapital

Aktiekapital, överskottsmedel samt uppskjuten skatt på realiserade vinster och obeskattade reserver.

Nyteckning (viktad)

Beräknad årspremievolym av nya försäkringar. Enligt branschens definition beräknad som engångspremier för nya försäkringar dividerat med 10 plus årliga premier för nya försäkringar. Används i Svensk Försäkrings marknadsandelsstatistik för nyteckning.

Optioner

Ett finansiellt instrument som ger innehavaren rättigheten men inte skyldigheten att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett fixerat pris vid viss framtida tidpunkt. Optionen ger utfärdaren motsvarande skyldighet att sälja eller köpa ifrågavarande tillgång.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för din sparförsäkring om du blir långvarigt sjuk.

Premieinkomst

Summa premier influtna under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten som hänför sig till perioden, det vill säga premieinkomst med avdrag för avgivna återförsäkringspremier justerat för den del av premien som ännu ej är intjänad.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken.

Sjukförsäkring

En sjukförsäkring ger ersättning om du blir sjukskriven under en längre period.

Solvensgrad

Förhållandet mellan bolagets totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

Solvenskapital

Tillgångar utöver det garanterade kapitalet.

Solvensknot

Anger kvoten mellan bolagets kapitalbas och den så kallade solvensmarginalen.

Solvensmarginal

Försäkringsrörelselagens uppställda krav på det minsta solvenskapital som ett försäkringsbolag måste ha.

Termin

Avtal om framtida köp eller försäljning av vara, finansiellt instrument eller valuta till ett fixerat pris med likvid per avtalad leveransdag.

Tjänstepension

En pension som bekostas av arbetsgivaren. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha individuella egna tjänstepensionslösningar.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster, nedskrivningar och reverseringar av nedskrivningar, valutaresultat och förändring av realiserade vinster/förluster på placeringstillgångar.

Unbundling

Uppdelning av ett försäkringsavtal i en försäkringsdel och en depositionsdel/finansiell komponent i redovisningen. Respektive komponent redovisas som om de vore separata avtal.

Villkorad återbäring

I Skandia AB redovisas depåförsäkring som villkorad återbäring, se vidare avsnittet om depåförsäkring.

Återförsäkring

Ris fördelningsmetod som innebär att ett försäkringsbolag hos andra försäkringsbolag avtäckar en större eller mindre del av sitt ansvar på grund av ingångna försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad försäkring. Försäkringstekniska, skattemässiga och civilrättsliga hinder kan föreligga för återköp.

Ömsesidigt bolag

Delägarna i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna det vill säga bolagets kunder. Både överskott och risker tillfaller försäkringstagarna.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
106 55 Stockholm

Org nr: 502017-3083
Säte: Stockholm